امریکا د ولسمشریزو ټاکنو لپاره ۲۹ میلیونه ډالر مرسته کوي

په کابل کې د امریکا سفیر جان بس اعلام کړی چې هیواد به یې له افغانستان سره د ټاکنو د مصلیاتي چارو د پرمخ بیولو لپاره ۲۹ میلیونه ډالر مرسته وکړي. جان بس پرون چهار شنبه ربستیو له په استولي اعلامیه کې د ټاکنو د بوديجې د تهايي کیدو هرکلی کړی او زیاته کړې یې، چې امریکا هم د پیاکنو د بریښا لپاره له افغانستان سره ۲۹ میلیونه ډالر مرسته کوي. جان بس وایي، هیواد یې په افغانستان کې د کورلیو څارونکو مصارف هم ورکوي، چې خلک د ټاکنو د اعتبار او روڼتیا په تړاو ډاډمن شي. جان بس دغه راز ټینګار کړی چې د خلکو له تنې سره سم باید ټول ولسمشري کاندیدان په هیڅ ډول له دولتي سرچینو په کمپاینونو کې استفاده ونه کړي. ټاکل شوې چې د ولسمشرۍ ټاکنې د راتلونکي میزان میاشتې په شپږمه وشي. دا وار ولسمشرۍ ته ۱۸ کاندیدان دریدلي چې د ټاکنو لپاره تر اوسه حکومت کمیسیون ته شپږ اعشاریه ۹ میلیارده افغانی ورکړي او ۲ اعشاریه ۲ میلیارده افغانی یې له نړیوالې ټولنې غوښتي دي

Ketabton.com

...الي هوکړه، پر ولسمشریزو ټاکنو اغېز نه لري))

...د اساسي قانون له مخې یو ضروري پروسه ده او د افغانستان راتلونکی ولسمشر هغه کس وي ... ولري، خلکه سره له سختې برېکړې، سختې چانې وحل غواړي او باید وکولای شي چې بېرته یې د افغانستان پر خلکو وضعي.»

... هغه
...ري پر
...فغان
... له د

امریکا او طالبانو ترمنځ لوموړې د سې شنبې په ورځ په کابل کې د ترکیې د «تي ار ټي» له نړیوالې شبکې سره په مرکه کې وویل، د امریکا او نورو مذاکره کوونکو سره یې په‌دې توافق کړی چې له طالبانو سره له انتخاباتو مخکې پر ابتدايي سوله باندې سولې پر یو کاري چوکاټ توافق وکړي. په‌دې مرکه کې

۸ مخ

د ترکیې له ((TRT)) راډیو تلوېزیون سره د جمهوررییس غني مرکه

۱۳۹۸ د چنګاښ ۲۴ | ۲۰۱۹ د جولای ۱۵ مه

خبریاله: منه چې تاسو د ترکیې دولتي راډیو تلوېزیون شبکې ((TRT)) ته وخت ورکړ.

جمهوررییس غني: خوښ یم چې ستاسو هرکلی کوم. همدارنګ د ترکیې خلکو او حکومت ته مې نېکې هیلې ورسوئ.

خبریاله: له یوه لوري طالبانو د (اسلامي) امارت د بیا راژوندي کولو لپاره خپل پروګرام پټ نه کړ او له بل لوري امریکایان هم (له افغانستان) څخه د خپلو ځواکونو د ایستلو غوښتونکي دي. په دوحه کې د غونډې په ترسره کېدو سره، داسې ښکاري طالبان لوړ موقف خپل کړی او امریکایانو هم امتیازات ورته په پام کې نیولي دي. ستاسو په نظر، د دوحې غونډه به په افغانستان کې د سولې ټینګښت لامل شي؟

جمهوررییس غني: زما په نظر، دا ټول د فرضیاتو په کچه کې دي. اساسي موضوع دا ده چې په افغانستان کې ثبات یوازې د یوه ډیموکراتیک بهیر له لارې امکان لري.

لومړی، که چېرې موږ داسې سیستم ته لاسرسی ونه لرو، چې خلکو ته د خپل هېواد د رهبر د انتخابولو زمینه برابره کړي، نو د ثبات ټینګښت امکان نه لري. د افغانستان خلکو هېڅکله هم امارت نه دی منلی، بلکې په تصنعي ډول پر دوی تحمیل شوی و. د سولې مشورتي لویه جرګه چې د غوبي میاشتې له ۹ تر ۱۲ مې جوړه شوې وه، په ((جمهوري نظام)) ټینګار وکړ. سوله باید په جمهوري نظام کې راشي، نه په اسلامي امارت کې.

دویم، یوې هوکړې ته د لاسرسي لپاره، د هوکړې نتیجه ګیرۍ او د هوکړه لیک تائید د سولې د هر بهیر مراحل ګڼل کېږي. یوازې خلک کولای شي د پارلمان، لویې جرګې یا ټولپوښتنې له لارې د سولې هوکړه لیک تائید کړي. په همدې اساس، باید یوه شو چې دا بهیر بېلابېلې مرحلې لري.

د امریکا او طالبانو ترمنځ بحثونه پر څلورو اصلي برخو متمرکز دي. چې په ټولو موضوعاتو هوکړه ونشي، په هېڅ یوې موضوع به هوکړه نه کېږي. له کوم وخته چې د افغانستان حکومت د روان کال په جنورۍ میاشت کې، په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو د حضور کچې د ارزونې وړاندیز مطرح کړ، پر دې موضوع د نظر هېڅ ډول اختلاف نشته. یقیناً تاسو به په دې اړه نورې پوښتنې هم لرئ.

له تروریستي شبکو سره د اړیکو اقطع کولوا په اړه د طالبانو د ژمنتیا موضوع یوازې په امریکایانو پورې نه مربوط کېږي، بلکې دا په نړیواله، سیمه‌ییزه او په ځانګړي ډول په ملي کچه یوه موضوع ده. په همدې اساس، دا ساده موضوع نه ده، چې کوم تضمین یا د تائید او ارزونې سیستم ته له لاسرسي پرته په راحتۍ (طالبانو) ته امتیاز ورکړل شي.

دریمه موضوع، اوربند دی او موږ په بریالي ډول دا کار کړی. باید ووېل شي چې د سولې راوستو لپاره د اوربند نوښت د افغانستان د حکومت له لوري مطرح شو، ځکه چې د پخواني جمهوررییس په وخت کې اوربند ناشونی و، خو موږ هغه عمومي کړ.

څلورم، د افغانستان د حکومت او طالبانو ترمنځ خبرې دي؛ چې باید مذاکره وکړو.

دوه نور اساسي موضوعات: لومړی د نشه یي توکو او له جرمي اقتصاد سره د طالبانو اړیکه ده، چې دا یوه نړیواله او

سیمه ییزه موضوع ده دا موضوع د هیروئینو د تولید له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت آمفتامین او شیشې د روږدي کوونکو موادو تولید دی، چې په

[illegible] ټولو پر شپږمه برخه جوړوي، په کابل کې ژوند کوي. که چېرې هغه ټول څلک چې د ښاروټو په مرکزونو کې ژوند کوي؛ محاسبه کړو، نو پایله به یې [illegible]

په هغه کې د [illegible] لوبغاړو [illegible] طالبانو سره [illegible]

نړیواله کچه ورسره پاملرنه لازمي ده.

او بله موضوع د پاکستان او له طالبانو سره د دغه هېواد اړیکې دي. په همدې اساس، زما په نظر دې اړه قضاوت چې (طالبانوا) ته امتیاز ورکړل شوی دی، تر وخت وړاندې دی. هم افغانستان او هم امریکا په دې اړه جدي هڅې پیل کړې او په دې برخه کې د دواړو هېوادونو سیاسي اراده شته ده. اوس نوبت د طالبانو په میدان کې دی، چې مشخصه شي هغوی له دوامدار سیاسي بهیر سره یو ځای کېدو ته ژمنتیا لري او که

خبریاله: تاسو په خلونو د طالبانو د جلبولو لپاره هغوی ته وړاندیزونه کړي، خو طالبانو بیا هم خپل له افغان حکومت سره له خبرو ډډه کړې دلیل یې څه دی؟

جمهوررییس غني: دلیل یې ایډیولوژیک موضوعات، له امارت سره د هغوی ټولیز فکر او (له نورو سره) د طالبانو اړیکې دي. باید ووېل چې موږ بریالیتوبونه هم لرو. په ۲۰۱۸ م کال کې، موږ په ۳۰ کلونو کې په لومړي ځل ټولټاکنو اوربند عملي کړو او هغه اوربند یوه ازموینه وه، چې په بشپړ ډول زموږ په کنټرول کې وه. د طالبانو لس زره کسان د هېواد له نورو خلکو سره یو ځای شول او تر اوربند وروسته هغوی په هېڅ صورت د جګړې بیا پیلېدو ته لېوالتیا نه لرله. په همدې اساس باید د طالب جنګیالیو او رهبرانو ترمنځ بې توپیر وکړو. هغه موضوع چې د اوربند پر مهال په بشپړ ډول روښانه شوه باید له دې هم انکار ونه کړو، چې د سولې ټول بهیرونه له پېچلتیاو خالي نه وي او (مقاومت) او نه منل د سولې په بهیر کې نوې موضوع نه ده. باید ووایم، د سولې هدف چې موږ یې هڅه کوو، هماغسې چې مشورتي لویې جرګې موږ ته واک راکړی، هغه هدف دی چې ځان موږ ورته وقف کړی دی.

خبریاله: داسې ښکاري چې په دې اړه د نظر اختلاف شته، چې څوک د هېواد په ډېره سیمو کنټرول لري. آیا دا موضوع اهمیت لري، آیا ستاسو په باور، آیا ((د ډېرو سیمو او ساحو کنټرول)) کولای شي د امتیاز اخیستو اساس وبلل شي؟

جمهوررییس غني: دا موضوع له دوو راویو تشریح کولای شو

لومړی، که چېرې رسمي شمېرو ته وګورو، طالبان د هېواد د ټولو ۴۰۰ ولسوالیو ۹ ولسوالۍ یوازې په ۲۲ ولسوالیو کنټرول لري. دا وضاحت د سلنې د ترلاسه کولو لپاره تاسو سره ډېره مرسته کوي.

دویم، [illegible] عیني واقعیتونه په پام کې ونیسو، د هېواد ډېر نفوس په ښارونو کې ژوند کوي. حد اقل د هېواد پنځه میلیونه کسان، چې د هېواد د ټول

وي. باید ووایم چې آن د هېواد یو ښار هم د طالبانو په کنټرول کې نه دی.

فریم، د هېواد ځږ ځایونه او غربي سیمې دي. کله چې ((د تګ راتګ د آزادۍ)) په اړه خبرې کوو، هغوی (طالبان) د خپلو شبکو په مرسته د تګ راتګ آزادي لري، خو د سیمو د کنټرول مسئله په منفي ډول تعریفوي. هر طالب پاسپورټ، تذکرې او روغتیایي خدمتونو ته د لاسرسي غوښتونکی دی، چې دا کار په حکومت پورې اړه لري. هغوی له چینایانو او ویتنامیانو سره یو څه شباهت لري چې د لاسرسي او د خدمتونو د وړاندې کولو لپاره یې یو سیستم جوړ کړی دی. اصلي موضوع، د طالبانو ((منفي قدرت)) دی، چې مشورتي لویې جرګې هغه د هېواد د اوسېدونکو لپاره یو مخرب قدرت، په روغتونونو برید، په ښوونځیو برید او په کاروانونو د برید په توګه تائید کړ. په همدې اساس، دغه ډول قدرت یو مثبت لیدلوری نه، بلکې د جګړې یو تحریکوونکی عامل ګڼل کېږي او ټوله هم هغه تائیدوي. په همدې اساس، دا خبره یوې حللارې ته اړتیا لري او موږ ځان مسوول بولو چې یوه حلاره ورته ولټوو. دا موضوع زموږ د اجندا په لومړیتوبونو کې ځای لري. په همدې دلیل، هر ډول انګېزه یا انډیپه یوې حللارې ته د رسېدو په موخه د شرایطو د تغییر لپاره ده.

خبریاله: بناغلی جمهوررییس، ښکاري ډېر افغان سیاسي اپوزیسیونونه لاس په کار شوي وي او که د امریکا متحده ایالتونه او طالبان غونډې جوړوي. خو احتمالاً وکولی شي خپل سیاسي راتلونکی تضمین کړي یا هم اړ شوي له دې کار څخه پرته بل بدیل نه لري. کولی شي خپل د سولې پلان توضیح کړئ؟

جمهوررییس غني: په پیل کې د سولې هغه پلان چې زه یې لرم، پولشوله دی. په دوحه کې د خبرو په وروستي دور کې چې مدني ټولنې، ښځو، ځوانانو او د ټولنې بېلابېلو اقشارو په کې ګډون کړی و، په خوځښتونه، خو په ځرګند ډول له ((جمهوري نظام)) څخه دفاع وشوه کله چې د سیاسیونو په اړه خبرې کوو، هغه سیاسي ګوندونه مې هدف نه دي، چې ځانګړې ټاکنیزې حوزې لري

آیا هغوی پخپله دې کار ته خاوند انتخاب کړي؟ اساسي موضوع دا ده، چې د افغانستان حکومت، د افغانستان د خلکو منتخب استازی دی. د افغانستان د حکومت له هوکړې پرته هېڅ ډول حرکت نشي ترسره کېدای. آیا د سیاسیونو یوه ډله کولای شي اد خبرو د لوریو) سیاسي بندیان آزاد کړي؟ یقیناً چې دغه صلاحیت یوازې له حکومت سره دی

زموږ د سولې پلان لاندې برخې لري:

لومړی، د سولې د ائتلاف جوړېدل، چې

د مهم والي یو څه ورکوي. دا کار لښکې [illegible] او د ایډیالیزم لوبغاړو [illegible] منعکس کړي.

فویم، د خبرو او [illegible] باید تر ټولو هغه ځه چې په دوحه کې په وروستي دور کې وشول، خبرې [illegible] دا لازمه بولم چې [illegible] او د پاکتا یا اعتباره [illegible] د دغو خبرو اساساتو [illegible] خبرې موږ ته د [illegible] بل ویډیو [illegible] وروستي [illegible] ساعته [illegible] ډېر موارد روښانه کړل او د [illegible] چې د هغه [illegible] کړي چې [illegible] طالبانو [illegible] او اوس یې لري. پایله دا ده چې د سختو او له جنجالونو ډکو چټو وهلو ته باید تیاری ونیسو.

فریم، مذاکره خبرې پولشوله موضوع ده، خو مذاکره د دوو اصلي ځواکونو ترمنځ متمرکز بهیر دی. موږ په دوو مرحلو کې د یوې هوکړې په لټه کې یو. په لومړۍ مرحله کې یوې ابتدایي هوکړې یا یوه چوکاټ ته لاسرسی شاملیږي چې د اړه لوړې پرې هوکړه وشي او هغه کېږي تر سپتمبر وړاندې ونه رسیږو. په دویمه مرحله کې، یوې هر اړخیزې هوکړې ته رسېدل دي. په پای کې، د هوکړه لیک د تطبیق موضوع ده. ما د سولې له سلو زیاتو هوکړو لوستلي دي. یعنې پر دې مسائلو مې یو عمر کار کړی دی. په همدې دلیل باید ووایم او حساب شوی عمل وکړو. دوامداره سولې ته د رسیدو لپاره اړتیا ده، ځوګیو مسایلو ته پام وشي. په همدې دلیل د سولې بهیر هره برخه مختلف شریکان، مختلف صفونه او مختلف ائتلافونه لري. په دې برخه کې اصلي موضوع د ښاروند محور اسولې هوکړه لیکدا تائیدي میکانیزم دی.

خبریاله: له هغه ځایه چې د سولې او جګړې په اړه د سیمې د دولتونو پالیسي حیاتي ده، آیا هغوی د سیمه ییز انصال لپاره ستاسو د وړاندیز ملاتړ کوي؟

جمهوررییس غني: یقیناً د سیمه ییز انصال لپاره موږ واقعاً د عمل په مرحله کې یو. خلورزنیم کاله وړاندې افغانستان په وچه کې د یوه ایسار هېواد په توګه منزوي ګڼل کېده، په داسې حال کې چې اوس د اسیا پر څلور لارې د بدلېدو په حال کې دی. هغه څه چې موږ د منطقې اسیا هېوادونو او له هغه هاخوا د قفقاز حوزې له هېوادونو سره ګړي. حیرانوونکي دي. ولې شو چې باور ورته فضا رامنځته شوې ده.

د ۱۰۰ کلونو لپاره زموږ جغرافیایي

[illegible]

له نړیوال ټولنې، سیمه د بدلون [illegible] د امریکا [illegible] ټاکلي [illegible] ۱۸۲۰ تر ۱۹۸۹ [illegible] او اسیا پر [illegible] د پاکستان [illegible] په حال کې ده د [illegible] ترانسپورټ، سیمه ییز انصال او انرژۍ [illegible] له [illegible] د [illegible] د تحقق لپاره [illegible] له اړتیا [illegible] طالبانو [illegible] اړتیا [illegible] د افغانستان [illegible]

د تحقق لپاره [illegible]

خبریاله: [illegible] د پاکستان [illegible] په دې [illegible] کې په پاکستان کې وی او فکر کوم اد دغه هېواد له چارواکوا سره مو خو غونډې هم وکړي. سیاسي په نظر، پاکستان د دې بهیر اخیروا په کوم شکل کې واقع دي او اوسمهال په دې مذاکراتو کې څه رول لري؟

جمهوررییس غني: لومړی، له لومړي وزیر عمران خان سره مې خبرې رضایتبخښې وې؛ په ځانګړي ډول کله چې هغه لوی ډریسنل، د استخباراتي اداري (ISI) رییس، د سوداګرۍ لوړنه او د کابینې غړو له غړي په بحث کې شامل کړل. ما له هغوی څخه په مستقیم ډول سپینې پوښتنې وکړې او هغه ځوابونه چې ما غوښتل ترلاسه مې کړل.

لومړی، آیا په افغانستان کې د طالبانو په رهبرۍ د یوه حکومت موجودیت د پاکستان په ګټه دی؟ د دې پوښتنې ځواب ((نه)) دی.

فویم، آیا په کابل کې په لاسپوڅي حکومت د پاکستان ملي ګټې تأمین کړي؟ هغوی وویل، امکان نه لري او داسې به نه وي.

فریم، آیا انصال او دغه راز په افغانستان کې ثبات د دوی (پاکستان) په ګټه دی؟ ځواب ((هو)) دی.

فکر کوم هغو مقامونو ته په پام چې لرو یې، د دواړو هېوادونو ترمنځ د لیدلوري تغییر رامنځته شوی، چې په دې برخه کې له لومړي وزیر عمران خان، جنرال باجوه او همکارانو یې منته کوم. اوس مو خپله پاملرنه پر جزئیاتو متمرکزه کړې، چې باید په سم ډول حرکت شي. خو په عین حال کې باید پر دې پوه شو چې په لوړه کچه د لیدلوري تغییر به په منځنۍ کچه کې د سمدستي تغییر په معنی نه وي. په پاکستان کې چې

۷ مخ

د موقت حکومت غوښتنه د افغانانو د تباهۍ ((طرحه)) ده

سرمقاله

له ډېره پخه مرحله؛ چې د ولس د اراده، غوښتنو او ملي ګټو پر خلاف یو شمېر کړي، لا هم په افغانستان کې د ولسي نظام پر ځای د ((مؤقت حکومت)) د راوستلو هڅې کوي، هغه ((مؤقت حکومت)) چې د افغانستان د تاریخي او قسم خوړلو دښمنانو له خوا د افغانانو د بربادۍ او د هېواد د له منځه وړلو طرحه ده، دا طرحه لومړی د پاکستان لومړي وزیر عمران خان په خوله بیان شوه، بیا یې په کابل کې هم پورته شو او دا چې د ولس له مخالفت سره مخ شوه بیا هم د هڅو کړیو له خوا زمزمه کېږي، چې د ملت اراده او ملي ګټې ورته د لوټ د ټیالۍ هومره ارزښت هم نه لري. خو د ((مؤقت حکومت)) د دې ناورین او ټپلۍ طرحې پرځند د ولس او حکومت دریځ مالوم دی او هغه دا چې دا طرحه پوچه طرحه ده، دا طرحه د افغانانو د بربادۍ او د هېواد د ورانولو او تجزیې طرحه ده. افغان ولسمشر محمد اشرف غني یو ځل بیا له ترکیې تلوېزیون سره په مرکه کې د ((مؤقت حکومت)) طرحه ډنډلې او په دې اړه یې د حکومت او ولس ګډ دریځ یو ځل بیا روښانه کړی دی. د ولس دریځ د تېرې غوایي میاشتې په ۱۲ مه د سولې لپاره په ملي مشورتي لویه جرګه کې مالوم شو او د دې جرګې د ملي ریښتینو استازیو په پرېکړه لیک کې د ((مؤقت حکومت)) پرځند ملي غږ پورته شو او غوښتونکي یې په سختو ټکو وغندل شول. خو دې جرګې د اوسني حکومت تنګه او ملاتړ بیان کړ. دا هغه لویه جرګه وه، چې څه ناڅه دری نیم زره استازي یې د لومړي ځل لپاره د ولس په اراده او د انتخاباتو له لارې غوره شوي وو؛ نه پایله یې هم ورکړه او د نورو فرمایشي جرګو پر ځای یې د ملت اساسي غوښتنې مطرح کړې، نو دا نه که هر څوک بیا هم هڅه کوي، چې د ((مؤقت حکومت)) د راوستلو او د ولسي نظام د پرځولو لپاره کار وکړي؛ هغوی په ملت کې د لا نورو ګډوډۍ او ګرکېچ او خپل ځان په خپله سپکوي؛ دا ولې یوه بله ټولاټه هم شمړوي؛ کله چې د ((مؤقت حکومت)) د لنډغلی غږ پورته شي، نو بیا په بله پلمه د ولسمشریزو ټاکنو د ځنډولو او د افغانستان د نظام پرضد د نورو مخالفتونو د راولاړولو لپاره هم پورته کوي. هغوی وایي، چې کله ولسمشریزې ټاکنې دې له طالبانو سره تر سولې وځنډول شي؟ هو سوله د افغان ولس ملي غوښتنه او سترې اسلامي فریضه ده، چې افغان ملت تر بل هر څه ورته ډېره اړتیا لري، خو کومه چې سوله لا تر اوسه په هېڅ توګه یقیني شوې نه ده، دوه ځله ولسمشریزې ټاکنې د همدې سولې لپاره وځنډول شوې، اوس هم تر ټاکنې یا میزان میاشتې پورې ډېره موده ده، چې د سولې لپاره بسنه کوي، دا ګرز او دا میدان، څوک سوله راولي او له چا سره سوله کوي؟ افغان ولس له هغو ټولو ورکوونکو یوښتي، چې د ولسمشریزو ټاکنو په دوه ځله په ځنډولو سره، چا سوله را وسته او یا یې سوله ممکنه کړه؟ آیا له اوسني طالب سره څو سوله کېدای نه شي، ځکه دا طالب په افغانستان کې د پاکستان، ایران، روسیې او د پردي تر شا د انګرېزانو د ناورو ګټو د دوام لپاره د جګړې لوټګي دي؛ چې هېڅ د سولې لپاره تصمیم نه شي نیولی. خو افغان حکومت د سولې راوستل ستر لومړیتوب ټاکلی او که بیا هم طالب په ځان خپلواک شي، نو ټوی دي تر ولسمشریزو ټاکنو وړاندې سوله وکړي؛ خو د ناشونې سولې په پلمه د ولسمشریزو ټاکنو ځنډول، په اصل کې افغانستان د بحران او بلې جګړې او ته ور ټېل وهل دي. افغان ولس او په تېره بیا افغان حکومت د داسې ناورو پلانونو مخنیوي په ټول زور او قوت سره کوي او ولسمشریزې ټاکنې به د ولسي حکومت د دوام ارزښت وښيي؛ چې د ملت خیر په کې دی که له ټاکنو وړاندې سوله ونه شي، نو غوره ده، چې د سولې لپاره نوی ټاکل شوی ولسمشر د سولې هڅو ته دوام ورکړي، د سولې لپاره تصمیم ونیسي او باید د سولې مهم او حیاتي ګټور لاسلیک کړي.

خیبرپښتونخوا له مرکزي حکومته د خپلې برېښنا پور غواړي

د خیبرپښتونخوا حکومت د اسلام آباد له مرکزي حکومته د برېښنا یا بجلۍ په بدل کې ۱۲۸ میلیارده روپۍ غوښتې چې ژر تر ژره یې دې ورکړې. د توانایۍ د سوبایي حکومت سلاکار حمایت الله په دې اړه ویلي، دا ۱۲۸ میلیارده روپۍ کالو راهیسې پرې پاتې دي او دوی ګټې چې په اسلام اباد کې د دې مسئلې د هوارولو لپاره نوري انتظامي شخړي جوړول کېږي. هغه ویلي دا د ۲۲ کالو مسئله ده او دوی مرکزي حکومت ته ویلي چې دا مسئله دې نوره هواره کړي

دي او دا تر بېلې او نورو بجلۍ پیدا کوونکو پروژو پیسې دي. هغه ووېل د ۲۰۱۸ کال د اپریل په میاشت کې یوه کمېټه جوړه شوې نه د دې لپاره او اوس خبرې اخري شوې او دوی تر هم نه په شا کېږي. د خیبرپښتونخوا د خزانې وزیر تیمور سلیم جګړا په وروستیو کې ویلي مرکزي حکومت دې د جوړې کړای شوې فارمولې له مخې د برېښنا یا بجلۍ د ګټې د خالص رقم صوبې ته د ورکولو او د لوړتیاو له عملي کولو، نه ویرېږي. هغه ویلي دا روپۍ له تېرو ۳۰ کالو راهیسې پاتې دي. هغه زیاته کړي له ۳۰ کالو پخوانۍ زمانې یوه روپۍ اوس هم په یوه روپۍ میلاوېږي او په دې کې ډېر تاوان دی. روان کال هم د برېښنا یا بجلۍ د ګټې لپاره مرکزي حکومت له دغې صوبې ۲۴ اعشاریه اووه میلیارده روپۍ ایسارې کړې وې او د خزانې وزیر ویلي له دې اخلې د صوبې په پرمختیایي چارو کې کمی راغلی. صوبایي حکومت له مرکزي حکومته دا هم غوښتي چې د برېښنا د انتظامي مرکزي دفتر یا واپډا هاوس دې د لاهور په ځای اسلام اباد ته منتقل کړل شي.

روغتیا او ژوند

د تندي او مخ ګونځې مو د ټول عمر لپاره لرې کړئ

د تندي او مخ ګونځې معمولاً په پوستکي کې پیداکېږي، خو خیني وختونه کېداي شي دا ګونځې له پوستکي څخه هم پیدا شي. په ورځني ژوند کې ستړیا او ذهني فشار ستاسو د مخ ګونځو ته پراختیا ورکوي. په لومړي وخت کې دا ستونزه تر ډېره حده نه ښکاري خو څه وخت وروسته په ښکاره توګه لیدل کېږي. د لاندې لارو په مرسته کولای شئ دا ګونځې حل کړئ.

۱ - د لمر وړانګې: د لمر وړانګې نه یوازې ستاسو د مخ یا تندي په ګونځو کې مهم رول لري، بلکې کېداي شي ستاسو د ...

۲ - د خوب نشتوالی: که چېرې تاسو په کافي اندازه خوب ونه کړئ، نو ستاسو بدن نشي کولای چې ستاسو د بدن حجرې را ژوندۍ کړي...

۳ - د تلوېزیون او موبایل زیات کارول: ...

۴ - د تلونو په اوبو زیات مخ پرېمنځل ...

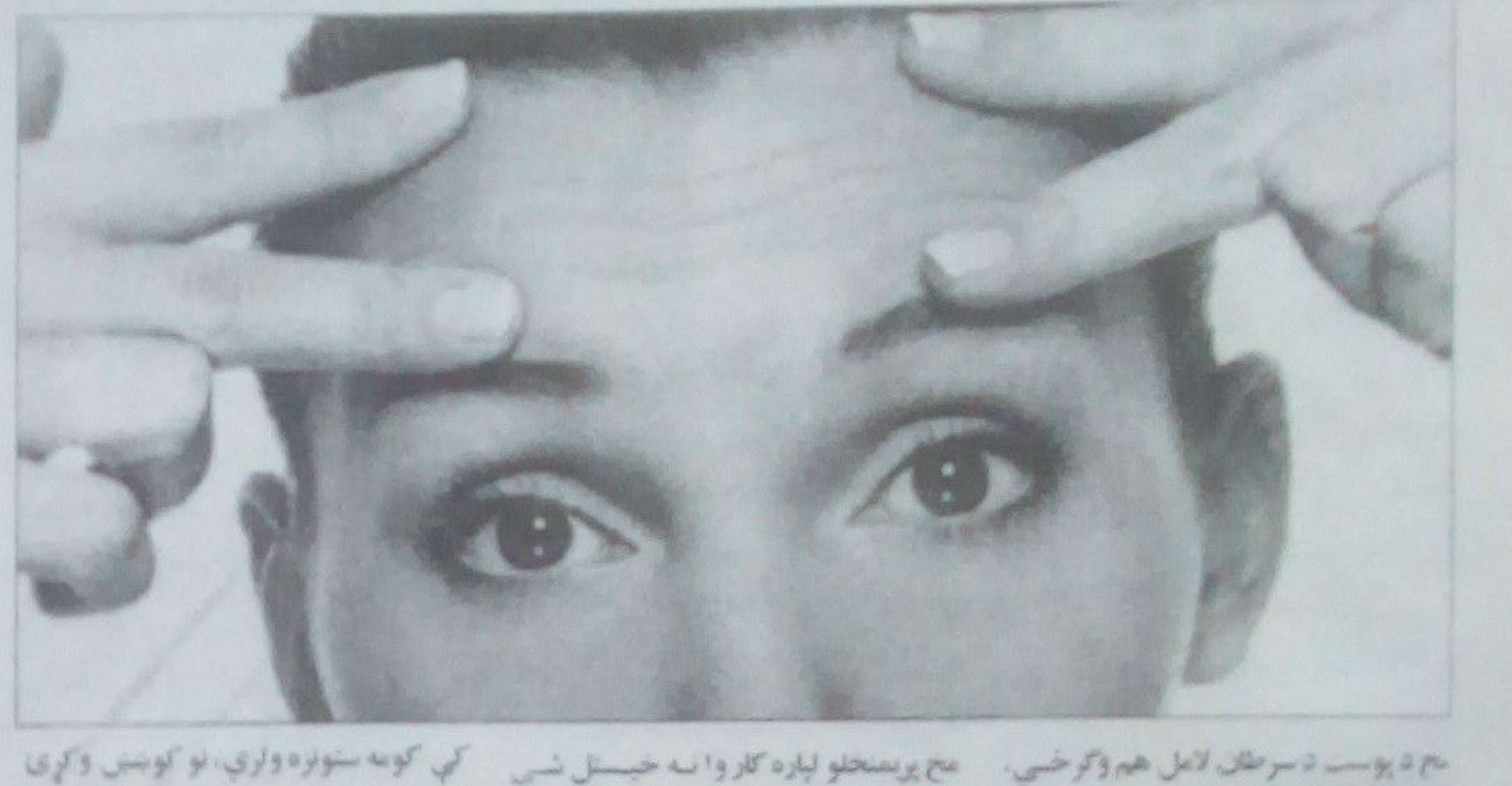

له سپورت پرته مو وزن کم کړئ

د وزن زیاتوالی په اوسني وخت کې یوه ستره ستونزه ګرځېدلې. د خیني په ساحه کې غوړ زیاتېدل یو غیر صحي امر دی چې د بدن سستوالی رامنځته کېږي. د وزن زیاتوالی د زړه او شکر ناروغۍ خطر زیاتوي. پوهان وایي چې مصنوعي غوړي پوهان سپارښته کوي چې مصنوعي یا پروسس شوي غوړي په انسان کې د نورو ناروغیو رامنځته کولو سربېره غوړ هم په پراخه کچه زیاتوي ...

کاري خښاک: کاري خښاک په معده کې سوزش رامنځته کوي ...

الکول: ...

کېک، بیسکټ او نور خوږ خوراکونه: ...

د زیاتو خولو راتللو لاملونه او د حل لارې!

داسې اپلیکیشن چې د ((ټوخي)) د آواز په اورېدلو د ناروغۍ تشخیص کوي

په عام ډول د ناروغۍ تشخیصولو لپاره ډاکټران د خپلو تجربو پر اساس او یا هم د بېلا بېلو ټیسټونو په کولو ...

د بوتلونو تودې اوبه روغتیا ته زیان اړوي

څلور عادتونه د سرطان د رامنځته کېدو لامل کېږي

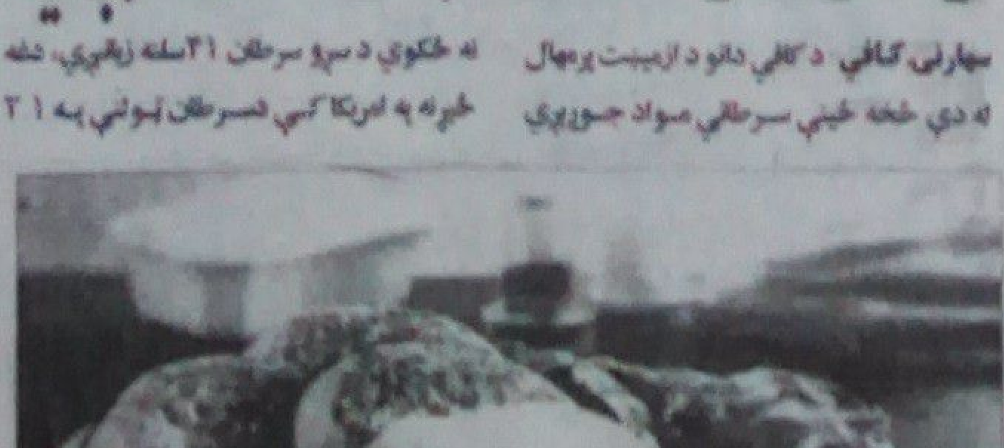

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب ، تاریخ او فولکلور

د خوشحال په طب نامه کې نوي طبي حقایق

پوهیار سیداصغر هاشمي

خوشحال خټک یو ماهر طبیب اوحکیم و، د طب او حکمت په میدان کې یې د عقل او پوهې نه ډکې خبرې کړې طب دخوشحال کسب نه و او نه د طب عمومي استعمال ته یې دومره وخت درلود ،خوطب په هغه زمانه کې د علم او ادب یوه حصه وه او د ضرورت مطابق دغه علم ضروري و

د روغتیا په برخه کې اصلاً د ده تجربه د الوتونکوبه برخه کې وه، خوپه انساني طب کې یې هم تجربې درلودې

طب نامه دخوشحال خټک منظوم اثر دی،لکه څنګه چې له نامه یې څرګنده ده په دې کتاب کې یې دځینو مرضونو د علاج لپاره درمل په کې ښودلي دي

خوشحال خان خټک په منظم او سیستماتیک ډول زده کړې نه وې کړې ، خو د دوو استادانو شاه اوس ملتاني او سیالکوټي صاحب نومونه په ځینو ادبي خبرو کې یاد شوي

بابا د خپل وخت د فارسي، عربي او داسې نورو ژبو مطالعه درلوده، نو له همدې امله د ده پر وېناوو کې د

په منظم ډول طب هم نه دی لوستی ،
خو د وخت د طبي آثارو مطالعه یې
درلوده

د ده په طب نامه کې د ځینو طبي آثارو یادونه شوې او دا ثبات ته رسوې چې بابا حتماً دغه آثار لیدلي او ویلي

په کلیاتو کې یې راغلي دي

د نزول علت بلا دی
مې له القانون نه اخیستې ده او وایي
که سړی په صورت زوړ شي
هم خشکی لرې هم سوړ شي
ادویه یې دا ضداد کړه
فهم عقل هلته زیاد کړه
کلیه ده په موزونه

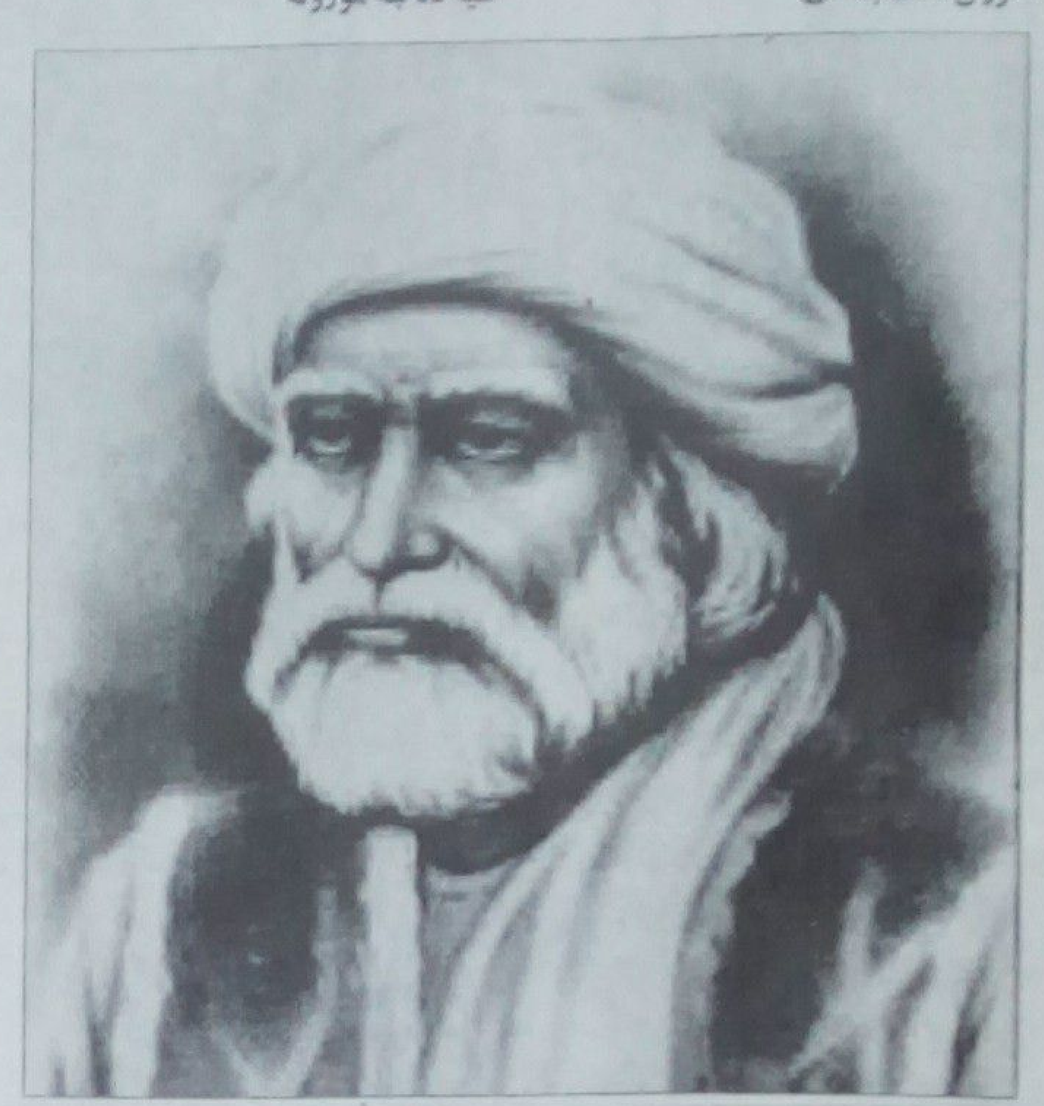

معنا له مخې د فارسي ژبې شاعرانو مولانا جلال الدین بلخي، سعدي، سنایي او داسې نورو د وېناوو څرګونه لیدل کېږي

همدارنګه د عربي ژبې ځینې منظومې ژباړې په دې دلالت کوي ، چې د عربي ژبې د ویلو او پوهېدلوپوره صلاحیت یې درلوده

په دستارنامه کې یې ځای ځای د خپلو خبرو د تائید لپاره د فارسي ژبې شعرونه، عربي معقولې، قرآني ایاتونه او احادیث راوړي دي

په ځینو آثارو کې خان بابا د فیلسوف په نامه یاد شوی ، چې د ده له مطالعاتو نه وروسته زیات ته رسولي شو، چې خان ربنیا هم فیلسوف و

له اسلام نه مخکې په مصر او یونان کې هغه چاته دا لقب ورکول کېده ، چې د پرې د اکثرو علومو او فنونو نه یې مطالعه درلوده په هغه وخت کې ټول علوم د کل په ډول د یوې ونې د ډډ حیثیت درلود ، خو د وخت په تېرېدو علوم تقسیم بندي شول او ورځ تر بلې علوم د پرمختګ په حال کې دي

خوشحال بابا هم د خپل وخت د اکثرو علومو مطالعه درلوده چې د ده په منظومو آثارو کې په طب نامې خپلې خبرې پیل کوم

طب نامه د بابا منظوم طبي اثر دی

خوشحال د نورو زده کړو تر څنګ

د چا به نه لا دوا دی
ما یو نقل اورېدلی
په شقاعلیل کې کېلی
هغه نقل درته کېښمه
زه به خپله نه وایمه

د طب نامې منظومې په وېناکې د (شقاعلیل) ذکر راغلی دی. دا اثر د خپل وخت مشهورطبي اثر او له پورته ذکر شوي شعر نه ثابتولای شو ، چې خان پورته اثر لوستی دی همدارنګه وایي

خو پرهیز دې پرې ډېر سخت وي
رز به روغ شي که دې بخت وي
په لوی طب کې مې لیدلي
یا په خود مې ازموېلي

په پورته شعر کې د (لوی طب) نه هدف طبي اثر دی امکان لري ، چې دا دې د بل اثر نوم وي او دا هم کېدای شي، چې دا دې د کوم اثر نوم وي

په نړۍ کې له خوشحال مخکې ډېر لوی لوی طبي ډاکتران تېر شوي ، چې له دوی ابو علي حسین ابن عبدالله ابن سینا دی. دی د طب او فلسفې لوی عالم تېر شوی او د طب په برخه کې یې د (القانون) اثر یو ادبي شهکار بللی شو

دا کتاب د لویدیځ په پوهنتونو کې تر ۱۷ پېړۍ پورې او هم د هند په نیمه وچه کې تر ۲۰ پېړۍ د طبي زده کړو د رسمي پروګرامو جز و

خوشحال د طب نامې په نسخه کې د رفرنس په ډول د القانون کتاب یادونه کوي او هدف یې دا دی چې دغه وینا

ماده کېلې له قانونه

په طب نامه کې ځینې داسې روغتیایي وېناوې هم شته چې د معنا له مخې د ابن سینا له طبي نظریاتو او افکارو سره یې پرتله کولای شو

د ابن سینا په طبي تحقیقاتي وېناوو کې کله کله د سر له ناروغیو پیل کوي او په پښو یې پای ته رسوي ، چې د خوشحال پر وېناوو کې هم داسې خبرې شته امکان لري چې خان به د ابن سینا د کتابونو مطالعه هم درلوده (وردګ، ۱۸۳_۱۸۵ مخونه)

د طب په ډولونو کې خوشحال د یوناني طب ډېره مطالعه درلوده، خو که څېړې یې خبرې د نننیو عصري طبي څېړنو سره پرتله کړو، خبرې هم یې تائیدولای شو

خوشحال د دیني علومو مطالعه هم درلوده او د ده اکثره لیکنې په دې دلالت کوي، که فضل نامه یې مطالعه کړو،نو زما دغه خبره به ثبوت ته ورسېږي

غواړم په قرآن او احادیثو کې طبي لارښوونې له عصري طب او د خوشحال بابا له طب نامې سره پرتله کړم او دا ثبوت ته ورسوم چې د خان طب نامه له نوي عصري وېناوو سره په ځینو برخو کې مقایسه کولای شو او همدارنګه یې وېناوې د قرآني آیتونو او احادیثو سره هم پرتله کولای شو

دکب ګټې په غذاکې د ماهي د غوښې یادونه د الله تعالی په سپېڅلي کتاب کې قرآن کریم کې شوې ده

ژباړه « ستاسې لپاره د سیندښکار او د هغه طعام حلال وګرځول شو، تاسې او مسافران له هغو نه ګټه واخلئ »

همدارنګه د قرآن کریم بل ایات دی

ژباړه « الله تعالی هغه آیت دی، چې سیندیې ستاسې لپاره مسخر کړ، چې د کبانو له تازه غوښې نه ګټه واخلئ »

خوشحال بابا دې څېړنګر، مطالعه درلوده او د ده په اثرونو کې تصوفي، عرفاني، دیني او [illegible] خبرې ډېرې لیدل کېږي، نو له همدې امله د ده ځینې وېناوې له قران کریم سره هم اړیکې لري په طب نامه کې د ځینو شیانو یادونه شوې او د ماهي د خوړلو په هکله هم داسې خبرې لري، چې په قرآن کریم کې هم راغلي او نوي ساینسي او طبي تحقیقات په کې هم ذکر شوي

د سر درد لپاره یې لارښوونه کړې ده ماهي واخلئ له هرڅه یې پاک کړئ، کوم هډوکي یا لښکې چې لري، ځینې لرې کړئ او د کنځلو په تېلوکې یې پوخ کړئ، کله چې ماهي پوخ شي وایي خلئ او په پولونې کې یې کېږدئ چې غوړي یې ترې وڅاځي کوم څه چې په غوړیوکې پاتې کېږي، د شیشې په واسطه یې لرې کړئ ، چې غوړي صاف شي او له هغه وروسته یې د مریض په غوږ یا پوزه کې وڅڅوئ نو د سر درد به یې له منځه ولاړ شي لکه چې وایي

که تازه ماهي خوک راخلي
که روهو وي له بهتر
اندرون یې درست کالي کا
الایش یې کړه بدر
دمروه په پاڼو ټک شي
د ده کېده درست ځیګر
یا یې ګېډه سره کوک کا
چې محکم شي لروبر
دکونجد په تېل یې پوخ کړه
چې بـه پوخ شي سراسر
یا دې پوخ ماهي راواخلي
له روغنه ګرم تر
په طباخ کې دې یې پرېږدي
چې غوړي شي ترې بدر
یادې صاف هغه غوړي کا
په شیشه دې یې کا در
په صماخ کې یې یوڅاڅکی
یا په پوزه کې اندر
چې د درد ختنن دا وکا
پرې ورکېږي درد سر
که هغه ماهي خوک وخوري
سود یې یاد لرې بېشتر

ناسور یو ډول بد تکلیف دی، چې د درملنه په هکله یې ستونزې موجودې وې ، خو د الله تعالی په فضل نوي طبي تحقیقاتو ډېرو سختو تکالیفو لپاره درملنه شوني کړې ده

زما اوښکې

زما اوښکې دمرحوم استاد پوهنوال غلام دستګیر ړنګ دشعرونولومړنی ټولګه ده چې دهغه مرحوم له مړینې وروسته چاپ شوې ده دکابل پوهنتون دساینس پوهنځي پخوانی استاد اودریاضي دیپارتمنت مشرخدای بخښلي دیپلوم انجنیرغلام دستګیرړنګ خوږیانی د۱۳۸۹ هـ ل کال دلیندی په میاشت کې په حق ورسېد اروادې ښاده وي دنوموړي خدای بخښلي له مړینې وروسته دده دوه شعري ټولګې د عبدالرووف فتیل خوږیاني په کوښښ اود ډاکتر لطف الله ړنګ په کمپوزترتیب او چاپ ته چمتو کړای شوې چې دادی لومړنی ټولګه یې د « زمااوښکې» په نامه له چاپه راووته اوبله ټولګه به یې په راتلونکې کې چاپ شي ددې چاپ شوې ټولګې په پیل کې دمیهن خپرندوی ټولنې په مرسته دپوښ په لومړي مخ کې په پنځه سپین لیکت « زمااوښکې» سرلیک اوپه لاندې خنډه کې یې دشاعر نوم لیکل شوی دی دلومړنی پاڼې په مخ کې یې هم دشاعر نوم راغلی دی ددې مخ په پای کې لیکل شوی، چې ۱۳۸۹ کال دهمدې پاڼې په دویم مخ کې دافغانستان نقشه اونقشې جوړښت دبسم الله الرحمن الرحیم په مبارکه کلمه کې نغښتل شوی دی ترنقشې لاندې دکتاب پېژندنه او ترې لاندې یې دکتاب نوم دشاعر نوم دچاپ ځای، دکتاب پلورنځی، دچاپ کال ۱۳۸۹ هـ کال اوبیا ډیزاین دبختیارصاحب اوورپسې دچاپ شمېر اوددغه مخ په پای کې دنوري پلنې کرښې په منځ کې په سپین خط لیکل شوی،چې ددې کتاب ټول حقوق له خپرنېزې ټولنې سره خوندي دي ددویمې پاڼې په لومړي مخ کې ډالۍ داسې لیکل شوې ، چې « دړونو دواکداراودهېلو دیداکوونکې په نامه په دې کتاب پیل کوم او هغه چاته یې وړاندې کوم چې دپاک زړه په پرده کې پاکې آرزوګانې روزي اود دردونو اومایوسو امیدونویوره پوره قدرداني وکولای شي ترډالۍ لاندې لیکل شوي ړنګ خوږیاني ددلوې میاشت ۱۳۸۹ کال ننګرهار جلال آباد ددې پاڼې په دویم مخ کې ښاغلي فتیل خوږیاني دلیکوال ترلنډې پېژندنې لاندې لیکلي دي ښاغلی ړنګ دننګرهار ولایت دخوږیانیو دمرکز کرېږ په زاړه ښار کې زېږېدلی هغه په قوم ابراهیم خېل خوږیانی اوداروابناد محمدسرور خان زوی دی اروابناد بېنوا په اوسني لیکوال کې دنوموړي دزېږېدنې نېټه ۱۳۰۷ هـ کال لیکلې ، خو په خپله مرحوم ویلې چې په تذکره کې یې راته دزیږېدنې کال ۱۳۰۰ ل لیکلی ، خو زه هغه مهال چې امیر حبیب الله خان ووژل شو دکړې دشیراحمدخان کلا له اروابناد ملاصاحب سره دقدري ، مونې ، نظم ، پنج ګنج، ګلستان اوبوستان په زده کړه بوخت وم اوبیا مې دکړې دروښانکوټ دلوی جومات له ملاامام اروابناد استاد محمدعلیخان څخه نوې دیني زده کړې وکړې

که دغه مهال ۱۹۱۹ ع ۱۲۹۸ ل ښاغلی ړنګ اته کلن وګڼو، نو په ۱۲۹۰ هـ ل کې زېږېدلی دی په ۱۳۰۶ ل کال کې ښاغلی دکرېږ دلومړنیو زده کړو دښوونځي له څلورم ټولګي څخه فارغ شوی او په ۱۳۱۸ ل کال کې دکابل دارالمعلمین ښوونکی شو په ۱۳۲۹ ل کال دجلال آباد دمتوسطې مدیر شو، په ۱۳۳۰ ل کال کې یې دالفت، خادم، رښتین اونایب الحکمه عبدالله خان وردګ په ملاتړ دجلال آباد متوسطه، دننګرهار په لیسه ونوموله وروسته بیا دننګرهار، لغمان او کونړونو نوې ولایتي جوړښتونه رامنځته شول او دپوهنه ریاست، غربي ترلرې پرتو سیمو ورسېد په ۱۳۳۱ ل کال کې دننګرهار ولایت دپوهنې مدیر وټاکل شو په ننګرهار کې دننګرهار دشاعرانو ټولنې جوړول یې دغه مهال ستره لاسته راوړنه ده په ۱۳۳۸ ل کال کې دپکتیا دپوهنې مدیر وټاکل شو، چې دلته دنجونو دښوونځیو موسس هم ګڼل کېږي

په ۱۳۳۹ ل کال کې دوخت دپوهنې وزیر ښاغلي علي احمدخان ، نوموړی دلغمان دپوهنې سرپرست مدیر وټاکه په ۱۳۴۰ ل کال کې دکابل دابن سینا لیسې مدیر وټاکل شو چې دوزارت په ملاتړ یې په کې دفتیل خوږیاني، محمدعثمان نژند په زیار پارسي کتابونه پښتو ته نه یوازې وژباړلو، بلکې وپاړل شوي کتابونه یې دتدریس وړوګرځول په ۱۳۴۲ ل کال کې دپوهنې وزارت دملګرو ملتونو ښوونیزې او روزنیزې موسسې ته وروپېژندل شو، چې ورته دپوهنې ښوونځیو ته دکتابونو دلیکلو او دښوونکو دروزنې دنده وسپارل شوه په همدې کال په جاپان کې دریاضیاتونړیوالې غونډې ته وبلل شو او د استاد ړنګ دریاضیاتو تعلیمي نصاب دآسیایي هېوادونو لپاره ومنل شو په ۱۳۴۳ ل کال دبیروت امریکایي پوهنتون ته ولېږل شو او دریاضیاتو په څانګه کې یې لوړې زده کړې پیل کړې، هېوادته له راستنېدو سره سم دتالیف او ترجمې په ریاست کې دریاضیاتو ددیپارتمنت علمي غړی مقرر شو په ۱۳۴۹ کال امریکاته ولېږل شو دریاضیاتو اوفزیک په څانګه کې یې دفریدونیا په پوهنځي کې ماسټري واخیسته او په دوکتورا بوخت شو، دغه مهال دریاضیاتو نړیوال کنفرانس ته چې په جرمني کې جوړ شوی و وبلل شو خو په اساسي قانون دنیوکې پرلامل دوخت صدراعظم محمدیوسف خان بېرته هېواد ته راوغوښت او ددوکتورا دتېزس دفاع ترې پاتې شوه

په ۱۳۵۶ ل کال دکابل پوهنتون دساینس پوهنځي استاد وټاکل شو او [illegible] شمېرمحصلان یې وروزل په ۱۳۷۸ ل کال پېښور ته مهاجرشو چې لومړی دسیدجمال الدین افغان پوهنتون علمي مرستیال اوبیا دافغان پوهنتون دریاضیاتو استاد وټاکل شو، کله چې افغان پوهنتون پکتیاته واستول شو استاد په پېښور کې پاتې شو په ۱۳۸۲ ل کال یې دسترګو عملیات ناکام ترسره شول چې دژوند په وروستیو وختونوکې یې سترګې له لیدو پاتې شوې

په ۱۲۸۰ ل کال کې دساپې پښتو خپرنو اوپراختیامرکز په مالي لګښت یې دطب، زراعت او انجنیري پوهنځیو دکیمیا او بیولوژۍ څانګونه دعمومي ریاضیاتو اساسات کتاب چاپ او خپور شو ددولسم ټولګي ریاضیات دنهم ټولګي کیمیا دپوهنتون دلومړي اودویم کورس لپاره خطي الجبره اودسیټ نظریه یې هغه کتابونه دي چې پخوا چاپ اوخپاره شوي دي مرحوم ړنګ سربېره پرښوونیزو پراختیایي هڅو په لوی ننګرهار، کابل اوپکتیا کې له ورځپاڼو سره ملي اوفرهنګي مرستې ترسره کړې او هم یې دپکتیاهمدارنګه اخبار دمدیر نورمحمد پوونده په غیاب کې ددغه اخبار سرپرستي هم کړې ده دجمعې شپه او « وزیربه یې دلنډه کیسه بېلګې دي چې دپکتیا په وړانګه اخبارکې پرله پسې خپرې شوې دي دغه راز یې په ننګرهارکې لسګونه اصلاحي اوانتقادي ډرامې دستېج لپاره جوړې کړې چې بریالی لوبېدلي دي دښاغلي ړنګ لیکنې اوشعرونه په هېواد، زېري، اصلاح اووړانګه اخبارونو کې خپاره شوي دي وروسته فتیل صاحب داوښکې ترسرلیک لاندې سریزه اوبیا عارف خان همدرد ساپي دخو خبرو تر سرلیک لاندې خپلې لوړبې کړې دي تردې دمه یې دغه شعري ټولګه چې زما اوښکې نومېږي خپره شوې چې په ۲۱۶ مخونوکې یې ۸۹ شعرونه ځای کړي اودلوستونکو اومینه والو دادبي تندې ماتولو ته یې وړاندې کړي دي، دکتاب په لومړي برخه کې « زماربه» ترسرلیک لاندې مناجات داسې دی

زما ربه نوی رنګ نوی جهان را
نوو نوو اشاروته نوی شان را
زما ربه په توفیق مې هومره بارکړې
چې خان وپېژنم خان لره چشمان را
دنیا نه ده لوی دریاب دی په کې ورک شوم
لاسنیوي ته مې لایقه کشتیبان را
چې صاحب دقناعت وي په هرڅه کې
خدایه دغه رنګ سپېڅلی پاک وجدان را
چې دخپل ورور دوجود غوښې ونه خوري
همې رنګه ملکان او حاکمان را
لمدې غوښې پسې دورور چې خوړی نشم
داسې خوله خاونده دارنګه زبان را

دکتاب په پای کې یې دمور ترسرلیک لاندې داسې لوړنه کړې، چې دهرمرض د واده هغه مور ده

تش مسکا یې په ژوندون کې نوی ژوند دی
په صفت چې مسیحا ده هغه مور ده
ګل باعث دزیبایي دچمن ګرځي
چې دهرګل نه زیبا ده هغه مور ده
په للولو کې رنګ ورکوي ړنګ نه
په ښکلا کې چې ښکلا ده هغه مور ده

مولف آقا محمدګرندی

مطالعه کتاب «اگر جهانیان شکست بخورند» مفید میباشد

حیات الله حلیم

اگر جهانیان شکست بخورند نام کتابیست که مجموعه از نوشته های سیاسی و اجتماعی محمد اسمعیل یون استاد پوهنتون کابل بوده که در گام نخست به لسان پشتو نوشته و چاپ گردیده است و نظر به اهمیت محتوایی بار دوم توسط مصطفی عمرزی به لسان دری ترجمه و چاپ گردیده است

درین کتاب در مورد وضع تلخ و نا هنجاری های اجتماعی سیاسی افغانستان توضیحات سازنده و انتقادی ارایه گردیده یا به عباره دیگر این کتاب مجموعه از نوشته هایست که با دو رویکرد اجتماعی و سیاسی وبا توجه محوری برحضور جامعه جهانی ، مارا به پندار و دقت بیشتر برآن ساله های می کشاند که در ظاهر جزهمان گفتمان های مردم عام اند ، ولی اهمیت آنها ، زمانی آشکار میشود که حاصل دهد وآن زمان متوجه می شویم که ظاهرساده ی بسیاری ازمفاهیم ، وقتی در دستگاه تجزیه و تحلیل عقلانی قرارمیگیرد ،چه مهم ،تاثیر گذار وحاد بوده اند

این کتاب در کنار فراخوان شما بر ساله های مهم ،گوشه های ازبینش ومنش نویسنده اش را با شفافیت کامل و کوتا ترسیم میکند نویسنده ی کتاب با جسارت وجرئت درخورتحسین ارتاختن به هرنا بکاری هراس ندارد و درحالیکه با یک برنامه ی روشن فرهنگی می کوشد تا جایگاه حوزه ی کارفرهنگی ، فزون شود ، در بحث سیاست وعدالت ، خواهان تامین حقوق انسانی و درخورشان مردم این سر زمین است ، باید گفت که تمام مقالات این کتاب به روحیه ملی نوشته شده است در صفحه ۲۹ کتاب میخوانیم ، درگوشه ی عام ، ملت افغان درحالش حضور هیچ نیروی خارجی را نه می پذیرد و نه تحمل کرده میتواند ، لیکن هنگامی که حضور

۷ مخ

افغان ((جزائل))، چې د انګرېزانو تر پښو لاندې يې مځکه سور اور کړه

جواد مختار

جزائل څه شی دی؟

په افغان ـ انګليس لومړۍ (۱۸۳ ــــ ۱۸۴۲)، دويمې (۱۸۷۸ ــــ ۱۸۸۰) دريمې (۱۹۱۹) جګړو کې بوازينۍ ... سی چې د انګرېزانو خوب يې تښتولی و جزائل (Jezauil) ټوپک و. انګليس تاريخ ليکونکي وايي چې د مکناټن له قوله د هغه مشهوره خبره ليکي ((افغانان به له جګړو ستړي نه شي او جزائل له ډرو))

کابو دوه سوه کاله د مخه زموږ نيکونو د دښمن مقابله په خپل لاس جوړو کړو ټوپکونو (جزائل) کوله. زيات يې د کابل په اهنګرخانه کې جوړېدل او يو شمېر نور بيا په مختلفو ډولونو او شکلونو د هېواد په نورو برخو کې، دا ټوپکونه طبيعتاً د افغانانو له جثې (بدني جوړښت) سره جوړ وو؛ اوږده، ظريف، رسا نښه ويشتونکي، ساده او په عين حال کې خطرناک

له جزائل څخه د انګرېزانو وېره

Behind the Khyber Pass د جان ويلر ليکل شوی کتاب دی چې د افغان جزائل په اړه يې په بوره تفصيل خبرې شوي. ويلر د مېرمن ليډي سيل (د ډګرمن رابرټ باب مېرمن وه چې له انګرېزانو سره د يرغل پر مهال يې افغانستان ته سفرونه کړي) له قوله په خپل کتاب کې ليکي ((داسې ليدل کېږي چې انګرېزي مسکټ ټوپک اغېزمن نه دي او په قشله کې پراته دي، انګرېزان له زړو ټوپکو کار اخلي چې دواړه د افغان جزائلو سره سيالي نه شي کولای، انګرېزانو بايد د افغان جزائلو بېخ ايستلای وای))

کله چې د کابل په بي بي مهرو غونډۍ کې جګړې شدت واخيست او له هر لوري افغاني غازيانو حملې پيل کړې دا داسې وخت و چې جګړې خودجوشه حالت غوره کړی و نه کوم قوماندان موجود و او نه هم په دې جګړه ايز حالت کې له چا سره ددې فکر و او نه هم په داسې احساساتي وخت کې چا، د چا خبره اورېدله، له انګرېزانو لاره ورکه وه د دوی کوښښ دا و چې له هرې ممکنې لارې په استفادې خپل ژوند و ژغوري، د همدغه کتاب په ۲۲۲ مخ کې ليکل شوي: ډګرمن تامس اوليور غوښتل خپل ډار شوي عسکر د بي بي مهرو د غونډۍ سرته ور خېروي، هيڅ د هغه خبره و نه منله او په همدې کشمکش کې د جزائل د ګولۍ ښکار شو، دا د هغه د خولې وروستی خبره ده، خپلو خلکو پرې برباد کړم))

په بي بي مهرو ... يې له جګړې (

د افغان ـ انګليس لومړۍ جګړه ۱۹۲۲ وروسته انګرېزانو د خپلې ماتې په دلايلو غږېدلي دي، د ماتې په دې دلايلو کې پټه هغه يې تخنيکي او شېرم هغه يې چې د انګرېزانو په ماتې کې يې اساسي رول لوبولی جزائل ټوپک و.

د جزائل او انګرېزي وسلو توپير

معمولاً انګرېزي مسکټ ټوپکونو له ۵۰ تر ۷۵ متره پورې هدف ويشته، انګرېزي ټوپکونه په کارخانو کې تولېدېدل، او د شکل او ډيزاين له مخې يو شان وو، جزائل بيا لاسي جوړ ټوپکونه وو هر آهنګر او استاد يکې خپله سليقه پالله دا له انګرېزي ټوپکونو اوږده وو، حتی سايز يې تر ۱۸۰ سانتي متره پورې رسېدو او د همدې اوږد ميل په برکت و، چې تر ۱۵۰ مترو پورې يې رسا نښه ويشته

د جزائل مختلف ډولونه

د جزائل جوړښت

جزائل اوږد ميل لاره او د ميل دننه جوړښت يې شپږ او اووه ضلعي لرلې. د ميل په امتداد يې په لاندې برخه کې د باروتو د ډکولو او د ميل د پاکولو لپاره اوږد سيخ لاره چې په ميل کې د داخلېدو لپاره استعمالېږي، د ميل په لاندېنۍ برخه کې له لرګي استفاده شوې چې دا لرګي بيا له ميل سره د يوې حلقې وسپنې په واسطه ترل شوی د لرګي او ميل د اوږدوالي له امله د وسپنې دا حلقې حتی تر څلورو پورې رسېږي

د جزائل بله برخه د کنداغ ده چې د څو موخو لپاره استعمالېږي، کله چې د پروت په حالت کې تري استفاده کوي نو کنداغ د ورمېږ او اوږې د مخ برخې ته برابرېږي، کله چې په ولاړ حالت کې استفاده کېږي دا کنداغ داسې ډيزاين شوی چې په تخرګ کې نيول کېږي او هم د لاس مټ ته برابرېږي

جزائل د ميل د خولې له لارې له باروتو ډکېږي او ورپسې له وسپنې جوړ مردکی ور اچول کېږي او بيا په دې ټوپک کې د نصب سيخ په مرسته برابرېږي کله چې دا پروسه ختمه شي نو د جزائل کولنګ شا لور ته کش کېږي له دې وروسته جزائل د ډز او نښې ويشتلو لپاره تيار دی

افغانان طبيعتاً ښکلا خوښوونکي خلک دي او دا ذوق يې حتی په ټوپکو کې هم پاللی، د جزائل ظاهري ښکلا او تزئين هم د بحث وړ موضوع ده. د هر جزائل کنداغ او د ميل د لرګي برخې په دومره ظرافت جوړې شوې او تزئين شوې چې په اوسني عصر کې د اتلسمې پېړۍ دې هر نه سړی ګوته په غاښ کړي

مکناټن په جزائل وژل شوی

د افغان ملي تاريخ ليکوال [illegible]

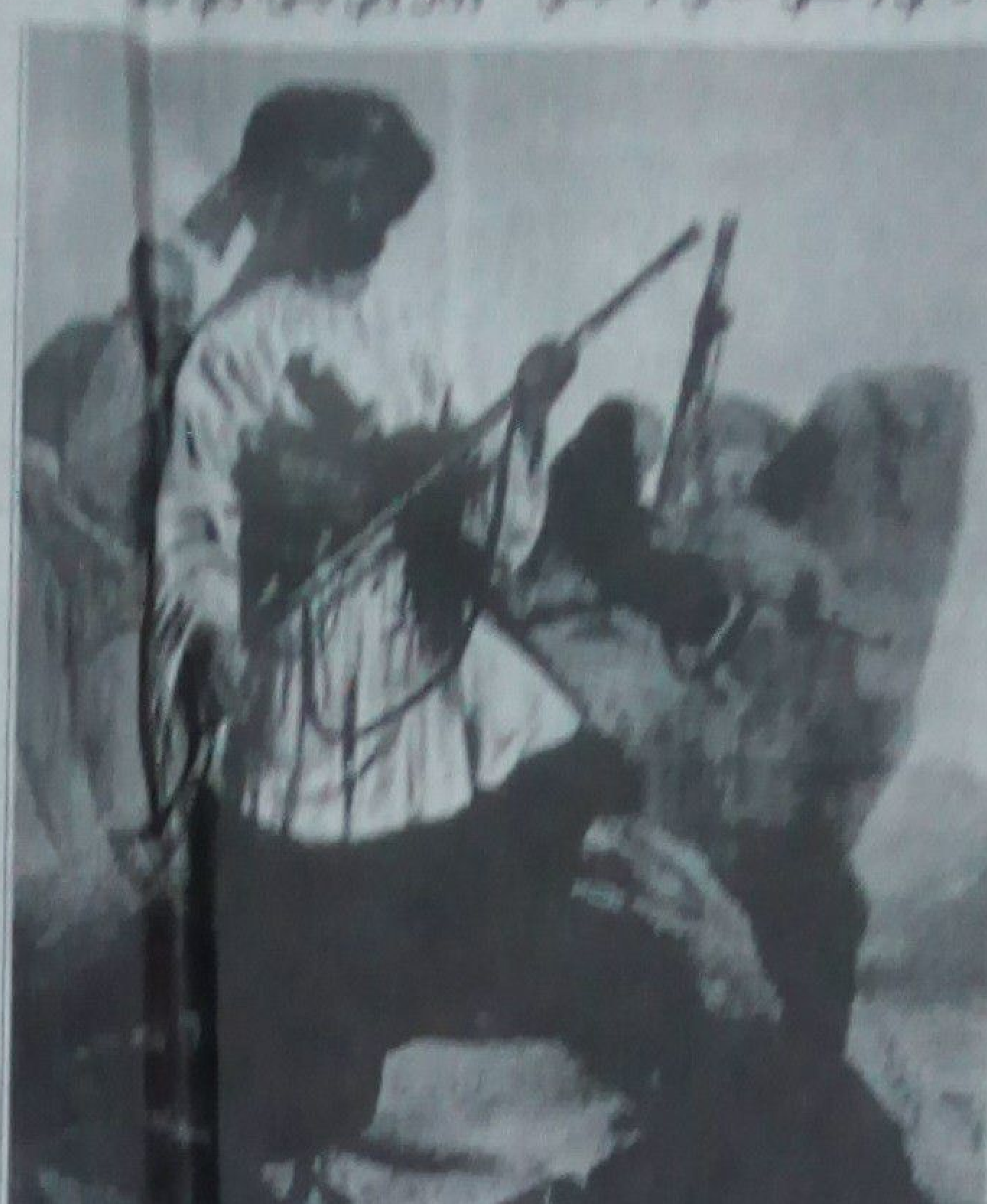

هغه مسایل چې مونږ د ښوونځيو په تاريخونو کې لوستلي نه‌شو کړی، مثلاً مونږ د ښوونځيو په کتاب کې لوستلي چې مکناټن د وزير اکبر خان په لاس وژل شوی خو ښاغلي حداد دا خبره نه مني زه به کټ مټ د حداد صيب ليکل را نقل کړم

((په افغانستان کې په ټولو تاريخونو کې ليکي چې وزير اکبر خان مکناټن وژلی حال دا چې دا خبره غلطه ده مکناټن يوه سپاهي وژلی دی

د فرهاد بابا په علوي سفر کتاب کې ليکل شوي چې مکناټن د ميدان د تکاني او سپېدونکي چې نوم يې رجب خان و وژلی دی، دا قصه ما د اروابناد غلام محمد فرهاد بابا (د کابل ښار لومړني ښاروال) له خولې اورېدلې چې غازي رجب خان هغه وخت مکناټن او واژه چې د وزير اکبر خان او مکناټن جګړه وه، وزير اکبر خان غوښتل هغه ژوندی و نيسي رجب خان د وزير اکبر خان له تخرګه د ټوپک ميل تېر کړ او هغه يې و واژه))

د همدې متن په اوږدو کې راغلي چې اکبر خان نه غوښتل مکناټن و وژني هغه نيت درلود چې مکناټن له خانه سره بندي کړي او د خپل پلار په بدل کې چې په هند کې يې له انګرېزانو سره په تبعيد کې ژوند کاوه معامله وکړي

دا خبره په سراج التواريخ کې

[illegible]

له جزائل څخه استفاده

کله چې انګرېزانو د افغان ـ انګليس دريوو جګړو کې مات شول جزائل ډېر مشهور شو، د جزائل د شهرت اوازې مرکزي اسيا، هند او حتی منځني ختيځ ته ورسېدې، زما په فکر د جزائل د شهرت يوه مهمه وجه دا هم کېدای شي چې د جزائل پر مټ داسې يو قوت مات شو چې لمر يې په واکمنۍ کې نه ډوبېده او په خپله انګليسانو د جزائل په قوت اعتراف کاوه، بله وجه دا هم ده چې جزائل د داسې يوې ولس توليد و چې په خپل فکر يې اختراع کړی و او دا فکر يې بيا د جګړې په ميدان کې په عمل کې هم پلی کړ

د جزائل ټوپکونو کاپي او نقل په هند کې پيل شو مرکزي اسيا او حتی تر منځني ختيځه يې نقلونه ورسېدل، يو ځل بيا بايد يادونه وکړو چې افغان جزائل ټول د افغانانو له لوري لاسي جوړېدل، دا د کومې

فابريکي توليد نه و، چې څپاره شي او يا ډېر توليد شي همدا وجه وه چې په نورو سيمو کې هم ددې ټوپک نقل يا کاپي استعمالېده دا هم د هېرولو نه ده چې د افغان ـ روس جګړې په لومړي سر کې له همدې جزائلو او تورو استفاده شوې وه چې وروسته بيا خدای په مجاهدينو امريکا مهربانه کړه

په افغانستان کې د وسلو جوړولو تاريخچه

په لسمه ميلادي پېړۍ کې د غور ولايت خورا اباد و او ځينې مشهور ښارونه يې لرل چې فيروز کوه، منډېش او آهنګران يې لا تر اوسه يادېږي، منډېش د تاريخي اسنادو پر بنا د امير کروړ د زېږون ځای دی او امير کروړ هغه څوک دی چې موږ ته يې د پټې خزانې له لارې لومړنی ليکلی پښتو شعر په لاس راغلی

په غور کې پر نېزو، تورو او چړو سربېره يوه ويرونکې وسله جوړېده دا وسله د ګرد توپ په شکل وه او دې توپ بيا څو تنو لرل او ورسره تر دوو مترو

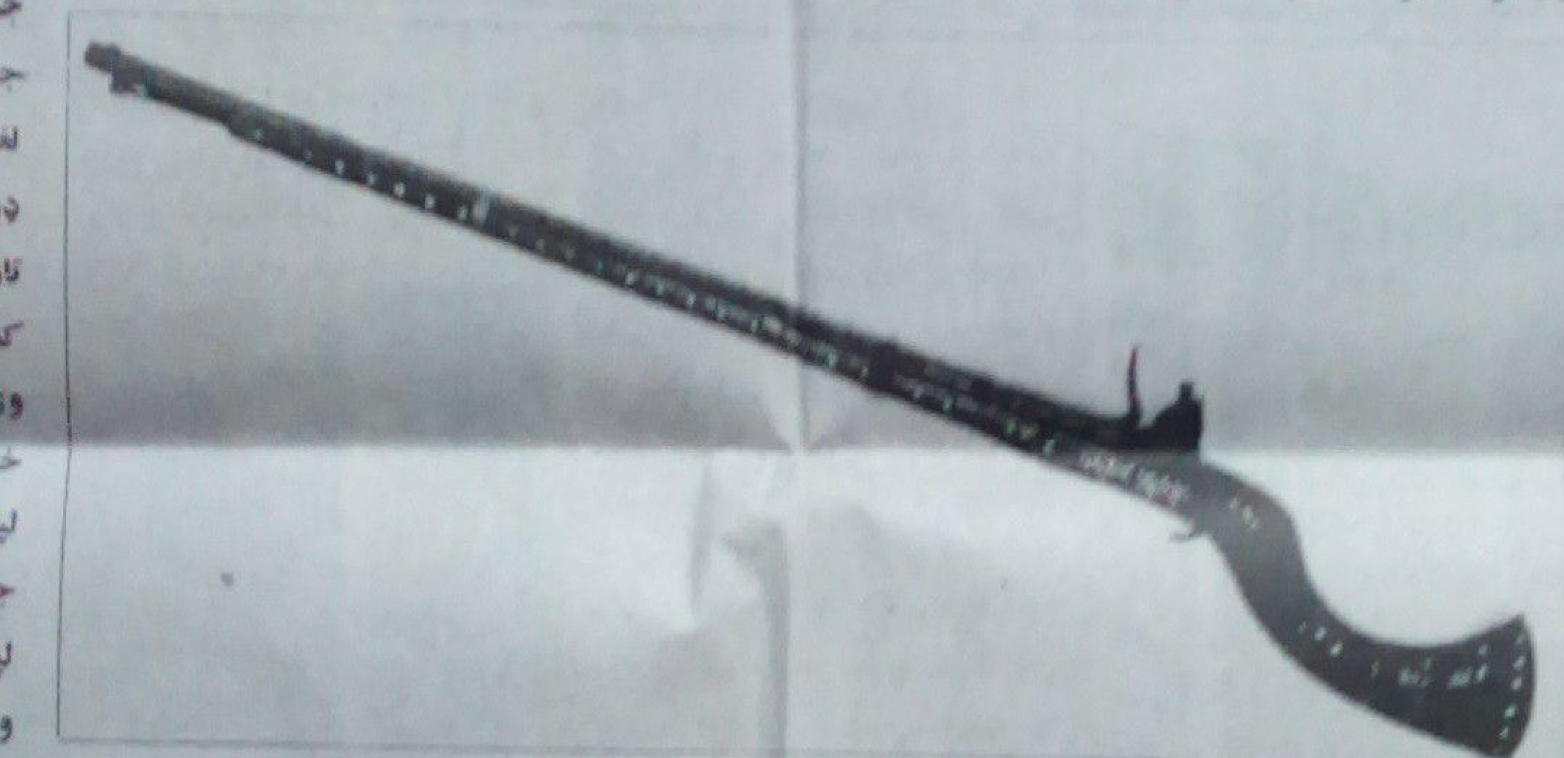

وسپنيز زنځير، دا وسله يې قلاب بلله او له لرې فاصلې په دښمن ورګوزارېده هو بهو لکه د اوسنيو لکواندو بازانو نانچک، چې زنځير لري خو په همدومره توپير چې نانچک د زنځير په دواړو سرونو کې لرګي لري او قلاب يوازې په يوه سر کې تېغ لرونکی توپ، دا له توري خطرناک او اغېزمن و او چا چې به قلاب کاراوه هغه يې قلابي باله

کله چې د باروتو وخت راغی لومړنی کس اعليحضرت شاه محمود هوتک و چې په ۱۷۳۲ کې يې د ايران په وړاندې باروتي توپ (زنبورک) وکاراوه، دا پر اوښانو د جګړې ډګر ته انتقالېده

قلاب، زنبورک، جزائل، توري، نېزې او چړې دا ټول زموږ

ډېرو آهنګرانو جوړولې.

جزائل که څه هم د تيمور شاه دراني په وخت کې د کابل په اهنګرخانه کې جوړېدل خو به دومره کچه نه وو چې د ټولو خلکو تقاضاوې پوره کړي، د خلکو له اړتيا سره سم د هېواد په ډېرو سيمو کې په مختلفو سايزونو او ډيزاينونو جوړېدل.

د کابل آهنګرخانه د بالاحصار په خنګ کې وه او د پښانو (آهنګرانو) ډوډۍ به له شاهي پخلنځي ورکول کېده، اوس هم په کابل او ولايتونو کې يو شمېر سيمې د آهنګرانو په نامه شهرت لري

انګرېزانو چې کله د جزائل زور وليده نو بيا يې په کاسبينو او آهنګرانو پسې تبليغ پيل کړ چې دا د اصيلو خلکو کار نه دی د ټولنې ټيټه طبقه او هر هغه څوک چې اصل و نسب نه لري دا کارونه کوي او له هغې وروسته نه بيا چا جزائل وليده او نه هم خپل توليد

جزائل څو نومه وسله

جزائل اصلاً عربي کلمه ده لغت نامه دهخدا يې په دې ډول مانا کوي (مأخوذ از تازي، شمخال)

که له تازي موخه (تازي سپی) وي نو هغه اوږد اندام لري، خورا چالاکه وي او د ښکار لپاره تري استفاده کېږي، جزائل هم د ښکار او جنګ لپاره استعمالېږي او له نورو وسلو ډېر اوږد دی شمخال وزن لرونکي او درونډ ټوپک ته وايي

همدا رنګه په ويکيپېډيا کې د جزائل نوم پر وړاندې د اوږده ميل لرونکي ټوپک ذکر شته جزائل په پښتو لنډيو او شفاهي ادبياتو کې په مختلفو نومونو ياد شوی تور ټوپک، بوړۍ، پېښی، سه رخ او عاميانه نوم ټوپک

په دې اړه ډېرې لنډۍ مشهورې دي

تر دې بوړۍ ټوپک دې ځار شم
په اوږه ستا دی کړه زه درسره ځمه

په تور ټوپک مې وله ياره
داسې خو مه وايه چې خوله نه درکومه

په تور ټوپک ويشتلی جوړ شو
د سپينې خولې ويشتلی ويښې توبوينه

د تور ټوپکو استاکاره
د يو ځوانانو خون به ستا په غاړه وينه

چاونې په ټوپو نه ورانېږي
تکړه زلميان يې په ټوپکو ورانوينه

د استعماري جګړو پر مهال جزائل هغه يوازينی ټوپک دی چې په انګليسي ادبياتو کې يې يادونه شوې، دا لاندې شعر روډيارډ کيپلنګ انګرېز شاعر په ۱۸۸۶ کال ويلی

A scrimmage in a Border Station
A canter down some dark defile
Two thousand pounds of education
Drops to a ten-rupee jezail
The Crammer's boast, the Squadron's pride
Shot like a rabbit in a ride

په سرحدي پړاو غوغا وه
آسونو په خپله خفاسته فضا خړه کړې وه
د دوه زره پاونډه تعليم
د لس روپيو جزائل ته ټيټ شو
د يووالي تېغ، د نظم و ضبط غرور
په خفاسته کې لکه د سوي په شان ولګيده

د پورته شعر لنډ مفهوم دا دی چې هغه مهال د انګليس د حکومت پوځ د نړۍ تر ټولو روزل شوی، بانظمه او مجهز پوځ و، چې په هر تن يې لا هاغه مهال زرګونه پونډه مصرف شوی و، اما د لس روپيو په ! ورپښت جزائل ټوپک داسې ښکار کړل لکه څوک چې په ځنګل کې سوی (خرګوش) ښکار کوي

وروستی خبره

دوه سوه کاله د مخه موږ خپله اهنګرخانه او د ټوپکونو د توليد خابونه لرل او په هماغه وسله مو د نړۍ داسې قوت درې ځله مات کړ چې لمر يې په واکمنۍ کې نه ډوبېده

کله چې دښمن پوه شو زموږ وسلې دوی تباه کوي نو په تبليغ يې لاس پورې کړ، کسبونه يې د بې نسبو او ټيټو خلکو کار وباله او حتی تر اوسه موږ کسب و کار ته لاس نه وروړو

انګرېزانو د جزائل د توليد د ختمولو لپاره د تبليغ حربه د غازي امان الله خان پر وړاندې هم وکاروله که جزائلو انګرېزان مات کړل په سياسي ميدان کې د خپلواکۍ اعلان غازي امان الله خان وکړ او بيا انګرېزانو د پيرانو، ملايانو او مذهبي اشخاصو په نوم د غازي امان الله خان پر وړاندې د بې ديني تبليغ وکړ او د هغه واکمني يې د بچه سقاو په واسطه رنګه کړه دا سلسله له هغه دمه تر دې دمه په يوه او بل نوم روانه ده تر څو زده کړې ونه کړو، له فکره کار وانه خلو او پخپله پخپل ځان کې تغير رانه ولو او د خپلواکۍ له احساسه وړاندې د خپلواکۍ په ساتلو فکر ونه کړو تاريخونه به تکرارېږي خو زموږ وضعيت او حالت به هماغه وي

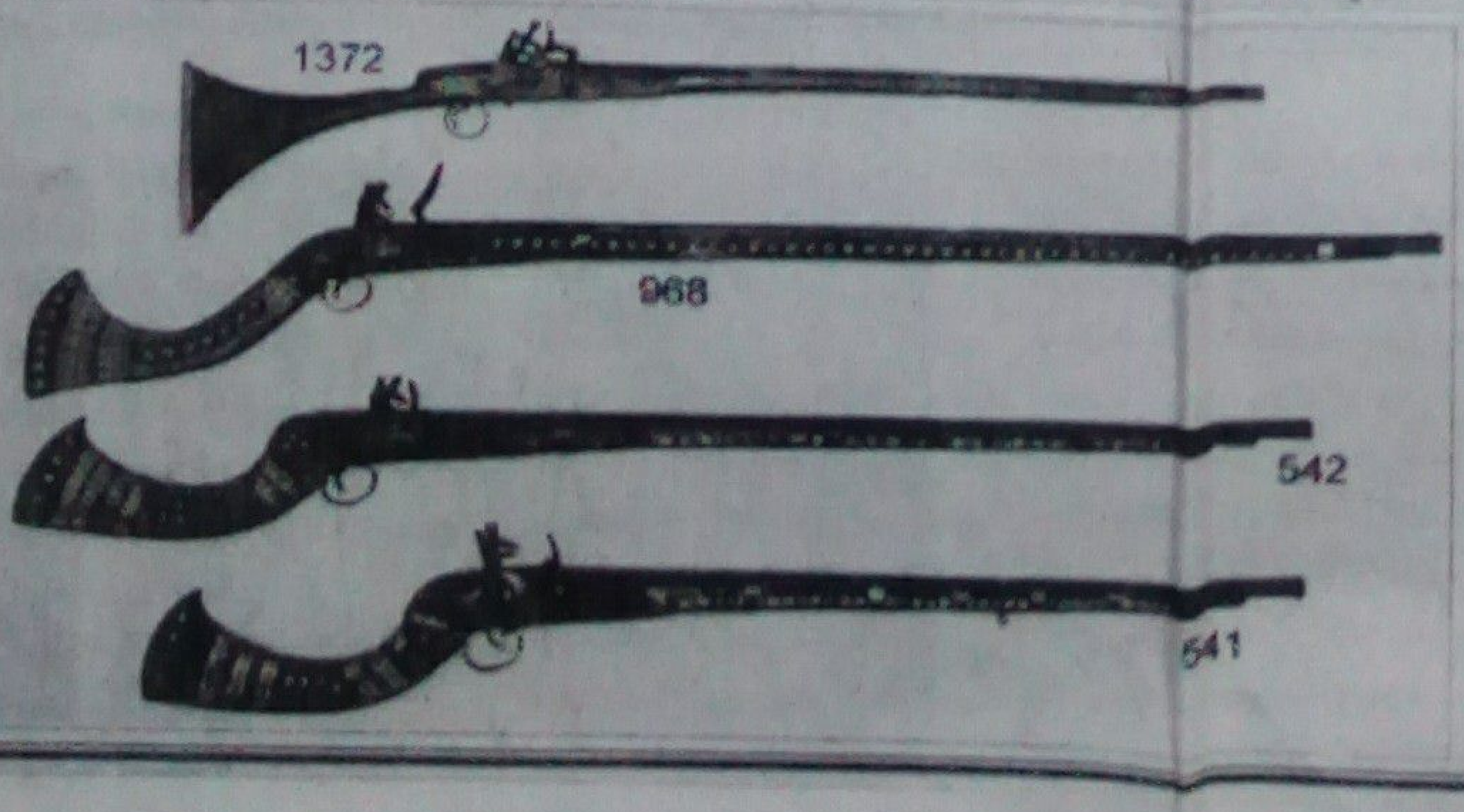

د سپورت نړۍ

د دې پاڼې چارواکی: ضیاء الله ساپار

افغان الف لوبډلې بنګله دېش ته په لومړي سریز کې ماتې ورکړه

افغان الف لوبډلې د بنګله دېش له الف لوبډلې خخه د غیر رسمي دوو ټیسټ یا فرسټ کلاس لوبو سریز یو پر صفر وګټه لومړی، لوبه افغان الف لوبډلې له بنګله دېشي الف لوبډلې خخه په ۲ ویکټو وګټله، چې د یادې لوبې غوره لوبغاړی قیس احمد وټاکل شو په دوهمه فرسټ کلاس لوبه کې د دواړو لوبډلو لوبه مساوي پای ته ورسېده، چې د لوبې غوره لوبغاړی بیاهم له افغان الف لوبډلې خخه ابراهیم خدران وټاکل شو د فرسټ کلاس سیالیو په یاد سریز کې تر ټولو ډېره منډې افغان لوبغاړي ابراهیم خدران وکړې همداراز د سریز په یادو لوبو کې تر ټولو ډېرې ویکټې قیس احمد ۱۳ ترلاسه کړې افغان الف لوبډله بنګله دېش ته تللې او د یاد هېواد له الف لوبډلې سره د کرېکټ د دوو فارمټونو سریز لرسره کوي، لومړی د فرسټ کلاس سریز او دوهم د پنځو یو ورځنیو لوبو سریز دی، چې د راتلونکې جمعې په ورځ د جولای پر ۱۹مه نېټه پیلېږي افغان الف لوبډله به هلته د جولای تر ۲۱مې نېټې خپل سفر پای ته ورسوي له افغان الف لوبډلې سره په دې سفر کې ناصر جمال لوبډلمشر، افسر ځاځي ویکټ ساتونکی، ابراهیم خدران، بهیر شاه، شاهدالله کمال، درویش رسولي، عثمان غني، شراف الدین اشرف، قیس احمد، نوین الحق او یمین احمدزی شتون لري

فضل الله فضلي

په کرېکټ کې د افغان لوبډلې ماتو کوچني کرېکټران ناهیلي کړي

د کرېکټ په نړیوال جام سیالیو کې د افغان لوبډلې پرله پسې ماتو یو شمېر هغه ماشومان او کمکي ځوانان چې د لارو او کوځو پر سر کرېکټ کوي، ناهیلي کړي. د دوی د هر یوه په زړه کې لکه د کرېکټ د نړۍ د نورو ستورو په شان په سترو نړیوالو سیالیو او میدانونو کې د خپل هېواد په استازیتوب د لوبېدو هیلې او ارمانونه پراته دي، خو هغوی، چې دغه ارمان ته رسېدلي او د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې لباس یې پر تن کړی، تر کومه بریده توانېدلي چې د کرېکټ په نړیوال جام سیالو کې د دغو ماشومانو او کمکیو ځوانانو زړونه خپل کړي؟

۱۳ کلن تمیم او ۱۶ کلن سمیع الله، چې په ډېرې سختۍ یې بېټ او توپ اخیستي او د کابل په حضوري چمن کې له خپلو نورو ملګرو سره کرېکټ کوي، په نړیوال جام کې د افغان لوبډلې وروستیو ماتو بو خه ناهیلي کړي، خو دوی بیا هم کرېکټ نه دي پرېښي او وایي ((دې ماتو په موږ زیات اغېز کړی، ځکه د پرله پسې لوبو بایلل سړي ته خفګان پیدا کوي، ځکه دا عادي لوبې نه وې، د نړیوال جام لوبې وې، دغو ماتو ځوانان زیات ناهیلي او له کرېکټه زړه توري کړي چې دا خه وشول؟)) دې ماتو د خلکو او زموږ په روحیاتو زیات اغېز وکړ، دوی پرله پسې ماتې وخوړې، د افغانستان اتلان چې داسې شي، نو له چاګېله وکړو؟ لرترلره یې زړه ماتې کړې بم)) د تمیم او سمیع الله په خبره، په نړیوال جام سیالیو کې د افغان لوبډلې د ماتې یو لامل په لوبډله کې د وړتیا له مخې، لوبغاړو ته چانس نه ورکول دي. چې د دوی په خبره، که ملي لوبډلې ته د وړتیا له مخې لوبغاړي وټاکل شي، نو

افغانستان له هرې لوبډلې لوبه ګټلې شي افغانستان د ۲۰۱۹ م کال د کرېکټ په نړیوال جام سیالیو کې چې په انګلستان او ویلز کې د نړۍ د لسو غوره لوبډلو ترمنځ وشوې او انګلستان یې اتلولي وګټله، نهه لوبې یې وکړې او ځپلې ټولې لوبې یې بایلودې. د کرېکټ مصرښو په نړیوال جام کې د افغان لوبډلې د پرله پسې

ماتو لامل د نړیوال جام په درشل کې د لوبډلمشر بدلول، په لوبډله کې ډلبازي، له اروپايي میدانونو سره د افغان لوبغاړو نابلدتیا او د لوبغاړو خراب فټنس نولي بل خوا د افغانستان د کرېکټ بورډ د کورني کرېکټ پخواني مسوول او اوسني د رسنیو مېنجر نظیم جار عبدالرحیمزي هم مني، چې د افغان لوبډلې پرله پسې ماتو پر هغو ماشومانو او ځوانانو چې خپل راتلونکی یې کرېکټ ټاکلی، زیات اغېز کړی، خو هغه د دغه اغېز لامل له کرېکټ سره د دوی زیاته مینه بولي او زیاتوي هېڅ شک نشته چې دا زیات اغېز لري، زموږ د ټولو لمه دا وه.

چې موږ به خو مېچونه ګټو، خو له بده مرغه چې ومو نه شوای ګټلای، په دوی چې اغېز کوي، نو دا ښيي چې دوی له کرېکټ سره خومره ګڼه مینه لري، نو داکه له یوې خوا د خفګان لامل شوي، نو بله ورخ که لوبډله لوبې ګټي، نو دوی لا هڅېږي، زه باور لرم چې مشران خومره به وخلېږي، پر کشرانو همدومره به اغېز کوي. د کوځو

کرېکټ یا په انګلیسي اصطلاح ستریټ کرېکټ، د هر لوبغاړي اساس جوړوي، هر کرېکټر په لومړیو کې په همدې کوځو او لارو کې کرېکټ کوي او بیا ورو ورو مخته ځي او تر ملي لوبډلې ځان رسوي او په نړیوالو میدانونو کې د خپل هېواد بیرغ خلوي او ستر نوم خپلوي، خو دا یوازې تمیم او سمیع الله نه دي چې په نړیوال جام سیالیو کې د افغان لوبډلې ماتو ناهیلي کړي، بلکې داسې ګڼ شمېر نور ماشومان او ځوانان شته چې په ډېرو سختو شرایطو کې په خاورینو او له دوړو ډکو میدانونو کې کرېکټ کوي او غواړي چې په راتلونکي کې د کرېکټ ستوري شي.

محمد واصل وصال

راشد خان او حضرت ځاځي د کرېکټ اکاډمي جوړه کړه

د افغانستان د کرېکټ ملي لوبډلي لوبډلمشر راشد خان او لوبغاړي حضرت الله ځاځي په ګډه د ځوانانو لپاره د کرېکټ د زده کړې اکاډمي جوړه او ګټې اخیستې ته وسپارله. د معلوماتو له مخې، په پلازمېنه کابل کې راشد خان او حضرت الله ځاځي د کرېکټ دا روزنځای له نویو امکاناتو او پرمختللو وسایلو څخه جوړه کړې، چې اوونۍ وړاندې د یو لړ مراسمو په ترڅ کې پرانیستل شو. له دغو مراسمو یو شمېر خبریالانو ((خبریال ډاټ کام)) ته ویلي، چې د راشد خان او حضرت الله ځاځي کرېکټ اکاډمي له ډېرو نوښتونو سره په مکمله توګه د تمرینانو لپاره چمتو شوې ده راشد خان د اکاډمي د پرانیستې په مراسمو کې وویل ((دا اکاډمي له ډېرو نویو او تازه بدلونونو او زیاتو اسانتیاوو سره جوړه شوه، چې هېواد د ځوانو لوبغاړو په خدمت کې به تل قرار ولري.)) راشد خان دغه راز وویل په خپل هېواد کې به له دې وروسته هم پانګونه کوي، هغه دا یو خدمت وباله، چې له دې سره به نور ډېر کارونه هم وکړي او په دغې اکاډمۍ کې به ډېرو ځوانانو ته د ملي لوبډلي ځینې لوبغاړي روزنه هم ورکړي. د دې اکاډمۍ د پرانیستې په

مراسمو کې ګڼ شمېر ملي لوبغاړو هم برخه اخیستې وه، چې له ډلې یې پخواني لوبډلمشر اصغر افغان، رحمت شاه زرمتی، شاپور خدران، حشمت شهیدي او په خپله راشد خان او حضرت ځاځي هم برخه درلوده. د کرېکټ دا اکاډمي چې له پخوا راهیسې د جوړېدو په حال کې وه، هغه وخت د دې اکاډمۍ مسوولیت د بل چا په لاس کې و، خو اوس راشد خان او حضرت الله ځاځي د دې روزنځای مسوولیت او صلاحیت په غاړه واخیسته. حضرت ځاځي او راشد خان ژمنه وکړه، چې په دې اکاډمۍ کې به کوچنونه، منظم سیستم او په ښه شکل به ځوانانو ته د کرېکټ زده کړه ورکړي. د یادونې وړ ده، چې له دې وړاندې بل افغان لوبغاړي محمد نبي هم یوه اکاډمي په استرالیا کې د مهاجرو او هلته د مېشتو افغانانو لپاره جوړه کړې وه، چې اوس هم د مهاجرو په خدمت کې ده.

ورزش های رزمی بهترین وسیله تقویه صحت جسمی، عاطفی و روحی است

در ایام قدیم مردم کره زمین ورزش های مختلف و گوناگون را بخاطر به دست آوردن اهداف متفاوت انجام می دادند در آن زمان ورزش بیشتر بخاطر سرگرمی شاهان، حفظ قلمرو، وسعت بخشیدن به امپراتوری ها و حفاظت جان، مال و کاروان های تجارتی مورد استفاده قرار می گرفت. ولی به مرور زمان ورزش در بین کشورهای جهان از جایگاه ویژه و ارزش خاص برخودار شد. در عصر کنونی ورزش یکی از کارهای مهم و ارزشمند جامعه بشری به شمار میآید. امروزه ورزشکاران رشته های مختلف از قبیل بوکس، پهلوانی، جیدو، تکواندو، مبارزات آزاد جمناستیک، فوتبال، والیبال، کرکت وغیره، به سطح ملی و بین المللی مسابقاتی را انجام میدهند و به خود و کشور خود افتخارات بزرگ را کمایی میکنند.

سپورت وسیله ایست که صحت و سلامتی جسمی و روانی افراد جامعه را تضمین میکند. امروزه اکثریت مردم جهان بیشتر امراض کشنده و خطرناک را توسط سپورت وقایع و تداوی میکنند. افغانستان هم از جمله کشورهای است که در این اواخر ورزش در آن نسبت به سابق پیشرفت های چشمگیر داشته و علاقمندان زیادی را نیز به خود جلب نموده است. به ارتباط پیشرفت ورزش های رزمی در افغانستان مصاحبه یی را با یکی از پیش کسوت های محبوب و مشهور اداره ورزش کشور انجام داده ایم که توجه تان را به خواندن آن جلب می نماییم

استاد خبیر عمرخیل فرزند محمد نبی در سال ۱۳۵۸ خورشیدی در یک خانواده متدین، روشنفکر و ورزش دوست در ولایت لغمان چشم به جهان گشود. تحصیلات خود را الی سویه بکلوریا در کشور قزاقستان شهر الماتا به پایان رسانیده و به زبان های پشتو، دری، روسی، قزاقی و اردو آشنایی و بلدیت کامل دارد. کار کرد های ورزشی استاد خبیر عمرخیل قرار ذیل است: سرتربیر تیم ملی کیک بوکسینگ افغانستان، آمر برگزاری مسابقات پرورش اندام، رییس مجمع های ورزشی، رییس فدراسیون باتوران دود و آرچری افغانستان

سوال: استاد محترم! شما چی وقت و در کجا به ورزش دلخواه خود رو آوردید؟

جواب: بناً به شوق و علاقمندی خاصی که به ورزش داشتم در سال ۱۳۶۸ خورشیدی در کشور روسیه تحت نظر مربیان خارجی به ورزش رزمی و اجتماعی رو آوردم

سوال: دست آورد های ورزشی تان چقدر است و کدام ها اند؟

جواب: ۲۲ مدال ۷ کپ قهرمانی و ۲ جام اخلاق را از مسابقات داخلی و خارجی کسب کرده ام و ۲۸ بار به حیث نماینده رسمی افغانستان در مسابقات آسیایی و جهانی اشتراک نموده ام و دارای کمربند سیاه دان ۷ کیک بوکسینگ داور ملی و بین المللی نیز میباشم، و بیش از ده ها تقدیر نامه را از رویدادهای مهم داخلی و خارجی بدست آوردیم و نیز بیش از ۲۰ کلپ ورزشی را به سیستم ستندرد بین المللی ایجاد کردیم، که صدها جوان روزانه در آن مصروف تمرینات ورزشی هستند و ناگفته نه ماند که اکثراً ورزش کاران نخبه رشته های رزمی و پرورش اندام شاگردان بنده میباشند و نیز سه بار جهت ترینگ در رشته مربی گری در کشور های تایلند، اوکراین ویونان در سال های ۲۰۰۹، ۲۰۱۱، ۲۰۱۲ اشتراک کردم.

سوال: استاد محترم! تا حال چند سفر ورزشی به کشورهای خارجی انجام داده اید؟

جواب: سفرهای خارجی بنده بسیار زیاد است از جمله به کشورهای روسیه، تایلند، یونان، اوکراین، ایتالیا، ترکیه، دنمارک، قزاقستان، ازبکستان، تاجکستان، ترکمنستان، جیجنی، داغستان، پاکستان، قرغزستان، کوریا، ایران، هند، امارات متحده عربی، تایوان، فلیپین وغیره سفر های خارجی انجام داده ام

سوال: شما اکنون به حیث رییس فدراسیون باتوران دود و آرچری افغانستان نیز ایفای وظیفه میکند فرق بین این رشته ورزشی و سایر رشته های

محترم استاد خبیر عمرخیل

ورزشی در چیست؟

جواب: ورزش باتوران دود یک ورزش افغانی است که اصطلاحات این رشته به دو زبان ملی ساخته شده باتوران به معنای قهرمان، شجاع، جنګ جو و دلیر و دود به معنای رسم و رواج فرهنگ و آرچری هم به معنای تیر و کمان است.

سوال: بنیانگذاران و موسسین این رشته ورزشی در افغانستان کی ها اند؟

جواب: بنیان گذاران این رشته همایون عالمیان، فضایر زوور داکتر عتیق احمدزی و تعداد دیگر از ورزشکاران است این رشته ورزشی در چوکات تربیت بدنی و کمیته ملی المپیک رسماً در سال ۱۳۸۴ هـ ش به فعالیت آغاز نمود

سوال: از آن جاییکه ورزش آرچری یا تیر وکمان از تاریخچه طولانی برخودار است، وگفته میشود که اولین خاندان ورزش های المپیکی نیز به شمار میاید. آیا تا به حال این ورزش را از آدرس افغانستان در بازی های المپیکی شامل ساخته اید یا خیر؟

جواب: ورزش آرچری یا تیر و کمان واقعاً یک ورزش تاریخی است که شامل بازی های المپیکی نیز میباشد ولی تا به حال از آدرس افغانستان این ورزش در بازی های المپیکی رسماً ثبت و راجستر شده اما کوشش های ما بخاطر ثبت و راجستر این ورزش در بازی های المپیکی جریان دارد.

سوال: آیا تا به حال در این رشته ورزشی ورزشکاران تان در مسابقات خارجی اشتراک نموده اند یا خیر؟

جواب: در بخش آرچری یا تیر و کمان یک بار در مسابقات جنوب آسیا ورزشکاران ما اشتراک نمودند و مقام سوم افتخاری را به نفع افغانستان کسب نمودند.

سوال: به نظر تان ورزش های رزمی زیاد در افغانستان پیشرفت نموده یا ورزش های اجتماعی؟

جواب: در هر دو بخش ورزشکاران ما خوب درخشیده اند و به شکل مساوی در افغانستان فعلاً هم ورزش رزمی پیشرفت کرده وهم ورزش اجتماعی که شامل فوتبال، کرکت، والیبال، فوتسال و غیره میشود

سوال: استاد محترم با وجودیکه ورزشکاران ما با مشکلات زیاد مواجه اند، و امکانات کافی هم در اختیار ندارند، نظر به سایر کشورهای جهان، چه باعث شده است که در اکثر مسابقات ورزشکاران ما نتایج خوبتر به نفع افغانستان کسب میکند

جواب واقعاً ورزشکاران ما مشکلات زیاد دارند عواملی که اکثریت وقت ها باعث کامیابی ورزشکاران ما میشود در قدم اول روحیه بلند وطنپرستی است که در نزد ورزشکاران ما وجود دارد صبر، استقامت، تلاش پی در پی ایمان و باور داشتن به کامیابی مثبت اندیشی از عواملی است که در موفقیت ورزشکاران ما نقش بارز را بازی میکند.

سوال: استاد محترم! در آینده چه پلان هایی دارید بخاطر رشد ورزش باتوران دود و آرچری در افغانستان؟

جواب: بخاطر رشد هر چه بهتر و خوبتر این ورزش ما سیمینار ها، کورس های آموزشی، مسابقات رون و تیم ملی را برگزار می نماییم و به چهره برتر این رشته زمینه مسابقات خارجی را فراهم میسازیم.

سوال: پیام تان به ورزشکاران و آن عده کسانیکه ورزش نمی کنند چیست؟

جواب: ورزش وسیله صحت جسمی روحی و عاطفی هر انسان است هدف اصلی سپورت یافتن حقیقت، حاکمیت انسان بالای خود و نفس خود است، زمانیکه یک انسان به نفس خود حاکم شود در هر کار کامیاب وموفق شده میتواند و پیام من برای آن عده کسانیکه ورزش نمی کنند این است که ورزش کنند تا در تمام امورات زندگی خود نتایج خوبتر کسب نمایند

سوال: استاد محترم! تشکر از اینکه وقت گرانبهای تان را در اختیار ما گذاشتید. در آخر از دولت افغانستان در رابطه به پیشرفت ورزش به خصوص ورزش باتوران دود و آرچری چی میخواهد

جواب: خواست من از دولت افغانستان این است که بخاطر رشد ورزش زمینه گرفتن سیمینار ها، کورس های آموزشی، مسابقات ملی و بین المللی را به ورزشکاران این رشته و سایر رشته ها فراهم بسازد.

محمدطارق صابر

د ترکیې له ((TRT)) راډیو تلویزیون سره د جمهور...

د افغانستان پر ضد کوم تاّ اعلام شوې جنګ بدل شوی. تر اوسه هم دوام لري. تروریستي ډلې اوس هم د مدارسو د شبکو له لارې پناه ځایونه او روزنه لري. چې په لومړیو مرحلو کې په همدغو ځایونو کې د نوې خوځښت پیلېږي. د یادولو وړ ده، چې اوس د پاکستان حکومت کار کوي چې په دې هېواد کې د مدرسو تعلیمي نصاب بدل کړي.

عمده موضوع چې لومړي وزیر عمران خان کې په مکرر ډول یادونه کوله. دا وه چې آیا د پاکستان پخوانی پالیسي ددې هېواد په ګټه یا په زیان ده. د دواړو هېوادونو (افغانستان او پاکستان) راتلونکې اړیکې به د دې پوښتنې ځواب روښانه کړي. زموږ موخه دا ده، چې دواړه خپلواک دولتونه د هر اړخیزو همکاریو اړیکې پیدا کړي. موږ کولای شو دغو دوه اړخیزو ګټو ته زمینه برابره کړو.

په اسلام آباد کې مې پخپله وینا کې د اتصال موضوع په وضاحت تشریح کړه. هغه موضوعات چې ما ورته اشاره وکړه دا وو، چې افغانستان له ډول تضمینونه برابرولی شي. هدف دا و، چې هغوی ته داد ورکړو چې دواړه هېوادونه کولای شي خپل ځان له وابستګۍ څخه خلاص کړي او د انرژۍ، ګازو، اتصال، نوري فایبر او نورو برخو کې همکارۍ ته زمینه برابره کړي. د دې موخې د ترلاسه کولو لپاره یو چوکاټ شته چې موږ کولای شو سیاسي، امنیتي حسابونه، د جرمنو وضع کول، په مدیریتي، لوژیستیکي او چاپیریال ساتنې برخو کې هغوی (د پاکستان سوداګرو او پانګه‌والو) ته تضمینونه برابر کړو. موږ باید د خپلو اړیکو په اړه فکر وکړو او کولای شو له یوه بل سره کار وکړو. په ریښتیا هم چې دا د پاکستان لپاره یوه حیاتي پوښتنه ده. سره له دې چې پاکستان په

تحلیلګرانو همدا وړاندوینه کوله چې په ښارونو او ... میاشتو کې به امنیتي ځواکونه سقوط شي. هغوی غوره او فعال شول، ډول عمر مې هغه کړې چې جوړولو او آبادۍ ته تیاری ونیسو، نه د جګړې رهبرۍ ته. خو د وسله والو ځواکونو د اعلی سرقوماندان په توګه د هېواد په امنیتي او دفاعي ځواکونو کې زیات وخت په امنیتي برخه کې اصلاحات ترسره شوي، هغه څه چې په تېر کې له مقاومت سره مخ شوي وو حاضر شه. د افرادو، پرسونلو او سرلیږو غوره او نوی نسل په هېواد کې فعالیت کوي. د دې برخې اصلي ستونزه په سیستمونو، پروسو، مدیریت او رهبرۍ کې وه.

سږ کال، په ځانګړي ډول په تېرو شپږو میاشتو کې، په امنیتي برخه کې زما همکارانو مې په غوره ډول خپلې دندې ترسره کړې. دا د قضیې یو اړخ دی، دا څکه چې موږ د نسل زړو لړیوالو ځواکونو خالي ځای ډک کړ او د جمهوررئیس کرزي په وخت کې مې په ویناو د امنیتي مسوولینو د لیږد بهیر طرحه او مدیریت پر غاړه درلود.

دویمه برخه، د ترهګرۍ موضوع ده. ترهګري یوازې زموږ ستونزه نه ده، بلکې یوه سیمه ییزه او نړیواله ستونزه ده. ولې موږ پر دې ټینګار کوو چې له طالبانو سره د سولې بوې خو کړې نه ورسېږو، دا څکه چې طالبانو (په افغانستان کې) نورو ترهګرو ډلو ته د ودې مناسب بستر برابر کړی دی.

داعش هم د همدغه مناسب بستر په پایله کې، چې هغوی نه برابر شوی (افغانستان) ته راغلل او په پایله کې ازموږ له ځواکونو سره) جنګېږي. له اوسنۍ جګړې د (طالبانو) ایستل به له بهرنیو اشغالګرو سره د ناورینځوالي ستونزې نه بدلون ورکړي او هغه مهال تولنه

کولی شي د هغوی په مقابل کې بسیج شي. افغانستان د سیمې او نړۍ د امنیت لومړی کرښه ده. موږ د هر یوه هېواد په استازولی جنګېږو، دا څکه چې سیمه ییزه همکاري موږ په خیرات کې نه غواړو، بلکې ریښتینې کېدل یې ګټو همکاریو ته اړتیا لري. موږ د (ځواکونو) د شمېر په برخه کې انعطاف منوونکي یوو. هر څومره چې ګټلي کېږي، په همغه کچه به د ځواکونو شمېر کم شي او کمو مالي سرچینو ته به اړتیا وي. باوري یم چې په راتلونکو څلورو پنځو کلونو کې به د اقتصادي ودې او د اتصال اجنډا د عملي کولو له امله، ډېرو کمو مالي سرچینو ته اړتیا ولرو. له بل لوري، موږ باید د مختلفو سناریوګانو وړاندوینه وکړو. د دې پوښتنې (د افغان ځواکونو وړتیا او له بهرنی ملاتړ سره اړیکې) ځواب له هغو سناریوګانو سره تړلی، چې وړاندوینه یې کېږي. اوس ورته مشخص ځواب نشو ورکولی.

خبریاله تاسو یو وخت د امریکا متحده ایالتونو جمهوررئیس ډونالډ ټرمپ ته له افغانستان څخه (د امریکایي ځواکونو له وتو پرته) د لګښتونو د کموالي پلان ورکړی و. آیا په دې اړه بحثونه دوام لري؟

جمهوررئیس غني یقیناً موږ په دې اړه دوامدار بحثونه لرو. خوښ یم، چې همدا اوس هم موږ د لګښتونو د کموالي په حال کې یوو. موږ همدا راز زموږ په غوښتنه د ځواکونو د شمېر په کموالي مفصل بحثونه

سالانه ډول یو بوستګر هېواد دی او په اغېزناک ډول خپل رول لوبوي. خو پخوانیو پالیسیو دغه هېواد سروې کړ: تر هغه ځایه چې د بېوزلۍ کچې د راکمولو پر ځای یې دغه هېواد د پورونو زیانوالي او راتلونکې ابهام سره مخ کړی دی. د یادولو وړ ده، چې لومړی وزیر عمران خان په جدي ډول د بېوزلۍ د له منځه وړو په لټه کې دی. که چېرې د بېوزلۍ له منځه وړل، چاپېریال ساتنه او د اتصال اجنډا د خپلې کچې همکارۍ اساس وګاکو، فکر کوم کولای شو مختلې ولاړ شو، خو د دغو اقداماتو سره برخه په هغو تصمیمونو پورې اړه لري، چې په راتلونکو میاشتو کې ترسره کېږي.

خبریاله که چېرې په امنیت خبرې وکړو پر طالبانو سربېره، نورې وسله والې ډلې هم په افغانستان کې فعالیت لري. حاضرمه کولی شو د داعش نوم واخلو. په همدې حال کې، له هېواد څخه د دفاع په برخه کې د افغانستان د امنیتي او دفاعي ځواکونو د ظرفیت په اړه هم زیات بحثونه شوي دي. ستاسو په نظر، آیا افغان امنیتي ځواکونه په یوازې ځان کولای شي له هېواده دفاع وکړي یا د زیات نور وخت لپاره هم بهرني ملاتړ ته اړتیا لري؟

جمهوررئیس غني له پوښتنې مو مننه. دا موضوع دوې برخې لري. لومړی اجازه راکړئ چې د هېواد د امنیتي ځواکونو د زړورتیا، قربانیو او هېوادنۍ مینې له امله هغوی ته احترام اداء کړم. کله چې زه د افغانستان جمهور رئیس شوم، له یاده مه وباسئ چې ټولو

[illegible]

کړي، چې کولای شي د سیمه او هېواد ... ډول هغه ... امنیتي ځواکونو ... برخه کې کلیدي او ځانګړې اهمیت لري.

خبریاله ... جمهوررئیس ...

جمهوررئیس غني ...

لومړی، د داسې دولت جوړول چې د کولای شي زموږ د خلکو او په ځانګړي ډول د ښځو او ځوانانو د هیلو استازولي وکړي چې ... په ولسوالۍ ... شي دی. موضوع له د عمل ... هیله لرم په تېرو څلورو کلونو کې مې ... کړې وي، چې ... افغان ... لسیزو ...

دویمه موضوع، د مارکېټ جوړول دي. د خصوصي سکتور لپاره ... شوې، خو هغه لپاره لومړی ځل په ۱۹۲۲ کال کې استفاده شوه. د افغانستان له طبیعي پانګې د اعظمي استفادې او د هغه د پرمختګ لپاره اړتیا ده د کار بازار پښتونه جوړ شي. تېر کال، افغانستان د نړیوال بانک له لوري د هغو هېوادونو د لیست په سر کې اعلام شو، چې ... کسب و کار په برخه کې یې اصلاحات راوستي دي.

دریمه موضوع، سوله جوړونه یا د سولې ... دی. د پایدارې سولې په نه موجودیت کې هغه قیمت چې د جګړې لپاره ورکول کېږي، وړاندوینې نه دی. یقیناً د سولې د ټینګښت لپاره لازمه ده په تېرو څلورو کلونو کې ... شو.

څلورمه موضوع، د ملت جوړولو بهیر ... کول او ملي یووالی دی. ... پروګرامونو ته اړتیا لرو او ... امکان نه لري چې خلک یې احساس کړي. ... فرهنګ په اړه به درته ووایم. هیله لرم ستاسو توجه مې جلب کړې وي. زموږ ډېری ودانۍ چې زموږ د ملي هویت ښودنه کوي له منځه تللې دي. د یوه لوی پروګرام له لارې به یې نوې بیرته جوړې کړم. د دغو ودانیو په اړه چې کوم ویاړ او افتخار شته، په هېواد کې له ډېرو انکشافي پروژو غوره دي، دا ځکه چې دلته زموږ د ملي هویت موضوع مطرح ده. افغانستان مختلفې ژبې او اقوام لري، خو زموږ واک زموږ په تنوع کې دی. موږ باوري یوو چې هر افغان پرته له دې چې څېله ژبه په پام کې ونیسي، ځان په دې کور (هېواد) پورې تړلی بولي. همدا راز په دې بهیر کې، بېرته هېواد ته د کډوالو او هغو افغان قشرونو راګرځول دي چې بهر ژوند کوي. نږدې څلور میلیونه کسان په کډوالۍ کې ژوند کوي چې له دې ډلې یو میلیون کسان د ترکیې په ګډون د همکاریو او اقتصادي پراختیا سازمان (OECD)

[illegible]

خبریاله او د موقت حکومت په اړه چې ... وېل کېږي، هغه څه دي؟

جمهوررئیس غني دا بې معنی خبرې دي. هېڅ حکومت چې په دیموکراتیک ډول انتخاب شوی وي، د حل انتقال حق نه لري. په کوم صلاحیت موقت حکومت جوړېږي؟

...

خبریاله مننه چې موږ ته مو وخت راکړ.

جمهوررئیس محمد اشرف غني: له تاسو مننه.

شوخی با وسائط!!

وطندار: طالبان او حکومت به څنګه اوونۍ ...

هېوادوال: ...

...

هېوادوال: اوس به لوامریکې ته څه پلار ستراتیژي ور وښيي!!

مطالعه کتاب ((اگر جهانیان شکست بخورند))...

نیروهای جامعه جهانی در اثر انگیزه های گوناگون داخلی و خارجی، احساس و حضور آنها حتمی و ضروری پنداشته شود افغانها در اساس پندار برمنفعت های ملی خویش میتوانند دراین باره فکر کنند که به چقدر نیرو ها و برای چه مدت نیاز است

آن افغانانی که به رازهای منفعت های ملی کشور میدانند آنان این نیاز را احساس می کنند که نیروهای خارجی تا آن زمان در افغانستان باید بمانند که افغانستان و اردوی آن قابلیت دفع و طرد حملات دشمنان مغرض داخلی و خارجی را داشته باشد تا بقیه جهان از سوی افغانستان احساس آرامش و مصئونیت داشته باشد

این یک حقیقت روشن و هوید است که در رگ های این ملت غیور خون تمدن دوران میکند و به گونه همه جانبه باید از اسارت جنگ و جنگ طلبان رهایی یابند که پس از چنین حالتی، نه بهانه ی برای گسیل نیروهای جهانی به میان آمده میتوانند و نه نیازی به حضور آنان میرود وله افغانان دیگر تحمل آمدن نیروهای خارجی را دارند

برگ های کتاب ((اگر جهانیان شکست بخورند)) عناوین ذیل را احتوای می نماید

«این مجموعه از نوشته های سیاسی و اجتماعی ((اگرجهانیان شکست بخورند)) یک کرسی ریاست جمهوری و یک درجن نامزدان، محکمه خود قابل محکمه است، سوزاندن مکتب ها، سوزاندن زنده گانی، احمدی نژاد در افغانستان به انگیزش نژادی میپردازد، هفتم و هشتم ثور، دو سر یک اندوه، نیاز به قانونیت و حضور نیروهای جهانی، القاعده درافغانستان و القاعده در پاکستان، فرهنگ شکایات سیاسی در افغانستان، سیاهپوستی در آستانه کاخ سفید، فقرمادرسیاری از بد بختی ها، بنا براین چه خواهد شد؟ اطمینان به تمام افغانان ملت پرور، سیاست بیمار و ادویه تاریخ گذشته، فریاد چهارتراش وغیره میباشد، این کتاب به زبان پشتو ودری هرکدام آن به تیراژ یک، یک هزار جلد در مطبعه دانش به چاپ رسیده است

افغان اعلانات

مهرتواخانه عبدالخالق عزیزی ملکیت عبدالسمیع ولد بسم الله دارنده تذکره ج سوم ص ۱۲۳ ث ۲۶۰۳ مسکونه اصلی ولایت کابل واقع ناحیه هشتم ولایت کابل مفقود گردیده از اعتبار ساقط است اشخاص وموسسات ودوایر دولتی در مورد ادعای داشته باشند از تاریخ نشر اعلان الی مدت سه یوم به این آدرس مراجعه نمایند ۲۵۴۶

◈ ◈ ◈ ◈

محمد فاروق فرزند محمد نعیم دارنده تذکره ج ۷ مرکز گردیز سال ۱۳۵۷ ص اول ث ۲ مسکونه اصلی ولایت پکتیا امتیاز یک باب درملتون ملکیت خویش را به اسم نوی شهنشاه واقع ناحیه هشتم ولایت کابل بالای محترم سید کبیر ولد لعل سید دارنده تذکره جاول ص ۱۲ ث ۶۰۳ مسکونه اصلی ولایت ننگرهارفروش میرساند اشخاص موسسات ودوایر دولتی که بالای در ملتون مذکور ادعای داشته باشند از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۸۶

◈ ◈ ◈ ◈

اوراق دعوی خیبر ولد نورالله علیه اسامیان تیمور ولد عبدالغیاث وحکمت الله ولد تیمور در این محکمه تحت رسیدگی قرار دارد بنابر این به اطلاع اسامیان تیمور ولد عبدالغیاث وحکمت الله ولد تیمور رسانیده می شود تاجهت رسیدگی دعوی به محکمه حاضر گردند در صورتیکه نامبرده گان تامدت دوماه جهت تعقیب دوسیه نسبتی شان به محکمه ابتداییه تجارتی ب ولایت کابل حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ وانگاه حق شکایت را ندارید ۲۲۱۱

◈ ◈ ◈ ◈

موضوع اعلان سه سیت تجهیرات طبی مورد ضرورت دیپارتمنت اورتوپیدی شفاخانه تدریسی علی آباد

ریاست پوهنتون علوم طبی کابل "ابوعلی ابن سینا" از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی باز داخلی پروژه سه سیت تجهیزات طبی مورد ضرورت دیپارتمنت اورتوپیدی، شفاخانه تدریسی علی آباد ریاست پوهنتون علوم طبی کابل "ابوعلی ابن سینا" اشتراک نموده ونقل شرطنامه مربوط را از تاریخ نشراعلان الی ۲۱ روز تقویمی از آمریت تهیه وتدارکات پوهنتون علوم طبی در اوقات رسمی بدست آورند. شرطنامه را مطالعه نموده و آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه طبق قانون وطرزالعمل تدارکات طور سربسته ارایه نمایند. آفرهای ناوقت رسیده وانترنیتی قابل پذیرش نمیباشد

تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی ارایه گردد، وجلسه آفرگشایی بروز وتاریخ تعیین شده مندرج شرطنامه در معاونیت مالی واداری، ریاست پوهنتون علوم طبی کابل واقع سرک عمومی کارته سخی دایرمیگردد

◈ ◈ ◈ ◈

محترم رحیم جان ولد نورعلم دارنده تذکره نمبر ۶۸۱۹۹۷۰ مسکونه ولایت ننگرهار میخواهد بحیث دربور درمربوطات شاروالی کابل تقرر حاصل نماید نامبرده اگر به دوایر و موسسات مسئولیت داشته باشد الی مدت یک هفته در ریاست مالی واداری شاروالی کابل مراجعه نماید درغیر آن حق شکایت را نخواهد داشت ۲۲۹۰

◈ ◈ ◈ ◈

یک قطعه کارت هویت مربوط محترم دوهم بریدمن سیدحاب الدین فرزند ملا شریف کارمند اداری ریاست څارنوالی ابتداییه مبارزه علیه جرایم امنیت داخلی و خارجی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۲۵۹

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم سید نصیر ولد احمد ابراهیم مفقود گردیده اعتبارندارد ۲۷۱۸

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم حبیب الله ولد احمد نعیم مفقود گردیده اعتبارندارد ۲۷۱۹

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی ۱۰۱۰۲۱۱۸ به اسم معصومی لمیتد مفقود گردیده اعتبارندارد ۲۷۲۰

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم میراحمد ولد خال محمد مفقود گردیده اعتبارندارد ۲۷۲۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم زلمی ولد پرات خان مفقود گردیده اعتبارندارد ۲۷۲۳

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جاوید ولد زلمی مفقود گردیده اعتبارندارد ۲۷۲۴

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی دارای نمبر ۷۰۲۱ به اسم شرکت میوند جنرال ترېډینګ لمیتد مفقود گردیده اعتبارندارد ۲۷۲۷

◈ ◈ ◈ ◈

یک قطعه جواز یک دوکان واقع منطقوی حوزه اول به اسم خان محمد ولد جمعه خان مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم لعل محمد کریم مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲۹

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم خال مراد ولد عبدالسلام مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۳۰

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم نورمحمد ولد تاج محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۳۱

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم موسی خان ولد محمد نبی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۴۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم خالد ولد فضل مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲۴

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم مختار احمد ولد نوروز مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲۵

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم احمد زی ولد نوروالی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲۲

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم اوراس محمد ولد عبیدالله مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲۷

◈ ◈ ◈ ◈

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد آغا ولد نورالحق مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲۹

◈ ◈ ◈ ◈

جواز تجارتی نمبر ۱۰۲۰۲۵۱ به اسم شرکت تجارتی سردار محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۷۲۸

◈ ◈ ◈ ◈

شماره دعوت نامه داوطلبی -MOE/NCS 007/98-NCB

وزارت معارف ازتمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا درپروسه داوطلبی تهیه وخریداری خدمات اسمارت نت (Smart Net) ضرورت ریاست تکنالوژی معلوماتی بابت سال مالی ۱۳۹۸ اشتراک نموده ونقل شرطنامه مربوط را درحافظه یافلش دسک ویا ازویب سایت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خویش رامطابق شرایط مندرج شرطنامه وطبق قانون وطرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاریخ نشر اعلان الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر روز پنج شنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۷ میباشد به آدرس ذیل ارایه نمایند. آفرهای نا وقت رسیده وانترنتی قابل پذیرش نمیباشد تضمین آفر بصورت پول نقد و یاتضمین بانکی 190,000 افغانی (یک صد و نود هزار افغانی) بوده

آدرس مندرجه فوق

مدیریت عمومی تدارکات اجناس، ریاست تدارکات، دهلیز (د) وزارت معارف - محمد جان خان وات، ده افغانان، کابل - افغانستان ۲۵۲۵

هیواد

HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸کال د چنګاښ ۲۷ مه ۱۴۴۰ ق د ذوالقعدې ۱۵ مه د 18/7/2019

د فوټبال په نړیوال جام کې د افغانستان ځای معلوم شو

[illegible]

په فاریاب کې د طالب قوماندان په ګډون ۱۹ وسله وال وژل شوي

[illegible]

بهرنۍ لنډې خبرونه

پر ترکیه د اف ۳۵ ډوله الوتکو د پلور معامله

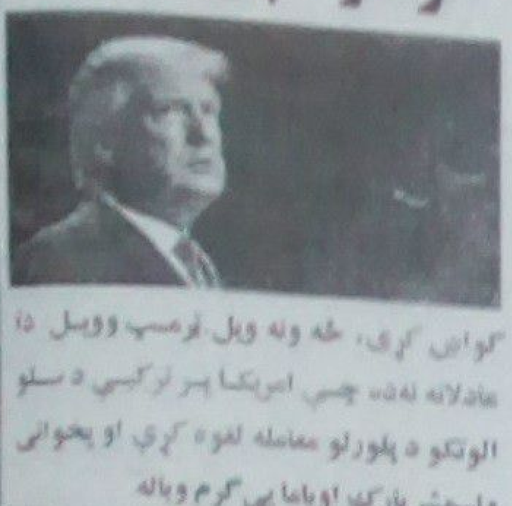

د امریکا ولسمشر ټرمپ ویلي دي چې امریکا نه شي کولای پر ترکیې د «F-35» جنګي الوتکې وپلوري، ځکه ترکیې د روسیې د هوایي مدافعې ((ایس ۴۰۰)) توغندیو د پېرلو پرېکړه کړې. خواشیني څرګنده کړې ده. ټرمپ دغه څرګندونې ویمه ورځ د کابینې له غونډې مخکې وکړې. خو نوموړي د هغو بندیزونو په اړه چې ټاکل شوي ترکیې ته ووایي ترکیه پر ترکیې د سلو الوتکو د پلورلو معامله لغوه کړې او پخوانی ولسمشر بارک اوباما یې ګرم وباله

اورزولا فن در لاین د اروپايي کمېسیون مشره شوه

اروپايي پارلمان د جرمني پخوانۍ دفاع وزیره اورزولا فن در لاین د اروپايي کمېسیون د راتلونکي مشرې په توګه تائید کړه.نوموړې لومړنۍ ښځینه مشره ده . چې د اروپايي ټولنې پر دې مهمه څوکۍ ټاکل کېږي.ویمه ورځ د ۷۵۱ کسیز اروپايي پارلمان غړیو د جرمني دې منځلارې ښي اړخې سیاستوالې ته د اروپايي کمېسیون د مشرتابه لپاره ۳۸۳ مثبتې رایې ورکړې، ۳۲۷ رای یې مخالفې وې او ۲۲ رایې هم ممتنع وې چې پهٔدې توګه نوموړې د یام وړ مخالفت سربېره پر دې څوکۍ تائید شوه.

ایران: د تېلو له بهرنۍ کښتۍ سره یې مرسته کړې

ایران وایي د تېلو له بهرنۍ کښتۍ سره یې په هرمز تنګي کې مرسته کړې، خو امریکا اندېښنه ښودلې ، چې ایران دغه کښتۍ نیولې ده.د ایران د بهرنیو چارو د وزارت ویاند عباس موسوي ویلي هیواد یې بهرنۍ کښتۍ چې ماشین یې کار پرېښی و، بندر ته لېږدولې ، خو امریکا ویلي دغې کښتۍ ته خپل مالک سره په اماراتو کې د جولای له ۱۲ مې وروسته نه ده لیدل شوې. نماس نه دی هغې چې مخابره یې بنده شوه.

د ټرمپ د څرګندونو په اړه د استازیو پرېکړه لیک

د امریکا د استازو جرګې هغه پرېکړه لیک تصویب کړ، چې د ولسمشر ټرمپ وروستۍ څرګندونې چې هغه تبعیضي بلل شوې، غندي.د دې جرګې ډیموکراټو غړو ته ۲۳۵ ډیموکرات جمهوري غوښتونکو غړو ته ۲۳۵ ډیموکرات غړو سره یوځای د دغه پرېکړه لیک ملاتړ وکړ.د پرېکړه لیک متن په سختو ټکو د ټرمپ د تویټر پاڼې څرګندونې ، چې د نویو امریکایانو او د بېلو رنګونو خلکو پر ضد کرکه او اندېښنې زیاتوي او هغه قانوني کوي، غندي. دغه لانجه وروسته له هغې راپورته شوه. چې ټرمپ په ټویټري پیغامونو کې د کانګرس څلورو ډیموکراټو ښځینه غړو ته وویل چې بېرته دې خپلو هیوادونو ته لاړې شي.

ترکیه له روسیې سره په ګډه نوي توغندي جوړوي

د ترکیې ولسمشر رجب طیب اردوغان له روسیې نه د ایس ۴۰۰ توغندیز سیستم له ورسېدو وروسته خبر ورکړی چې دا هیواد له مسکو سره په ګډه د نویو توغندیو په جوړولو کار پیلوي اردوغان دا خبرې انقرې ته د روسي ایس ۴۰۰ توغندیز سیستم د وروستۍ جوپې له ور رسېدو سره سمې کړې او زیاته کړې یې ده، موږ دا توغندي د امریکا له شدید مخالفت سره سره اخیستي دي امریکایانو ډېر مخالفت وکړ، ویل یې چې دا نه شي اخیستلی، بیا یې ویل ،چې نه شي یې هیواد ته راوستی »

دوه میلیارده انسانان له خوندي خوړو بې برخې دي

ملګرو ملتونو په نوي ارقامو کې ویلي په ټوله نړۍ کې ۲ میلیارده انسانان له خوندي خوړو محروم دي، چې زیاتره یې په شمالي امریکا او اروپا کې هم شته راپور وایي دا مهال د نړۍ د څلورمې برخې نفوس یوه برخه له خوندي خوړو بې برخې ده، آن په شمالي امریکا او اروپا کې هم ۸ سلنه خلک په دغې ستونزه اخته دي ملګرو ملتونو له حکومتونو غوښتي، چې د زیاتو خوړو د پیدا کولو پر ځای د خوندي خوړو د پیدا کولو په ټراو تمرکز وکړي

له بهرنیو نابعو څخه

جمهوررییس غني د شهید برید جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررییس محمداشرف غني پرون له ته په د مسوولینو له لوړې پر وخت خپل حقونه او خدمات رسول کېږي او د شهید

عرمي محکې د یو مراسمو په ترڅ کې د شهید برید جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي جنازې ته، چې په تروریستي برید کې شهید شو، درناوی وکړ. جمهوررییس غني په شهید محمد داوودخان روغتون کې د شهید برید جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي اروا ته د دعا پرمهال وویل، ټن د هیواد هغه زړورتیا او خدمتګار بچي څلورو ته سپارو، چې خپل ځان یې د هیواد دفاع او د نظام ساتنې ته وقف کړی و، خو ذلیل دښمن په شهادت ورساوه جمهوررییس وویل، د شهید احمدزي د شهادت نه املمه د دې درنې او غمجنې کورنۍ نه چې خپل نوښم ژوی هم د هیواد د خدمت په لاره کې قرباني کوي او همدارنګه امنیتي ځواکونو او د افغانستان خلکو ته تسلیت وایم جمهوررییس څرګنده کړه، زموږ ژمنه داده چې د شهید احمدزي کورنۍ او اولادونو احمدزي اولادونه به د خپل شهید پلار د متانت، زړورتیا او اعتماد هغه ځای چې ټن خالي دی ، په وياړ سره ډک کړي ورپسې د شهید برید جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي د کورنۍ په استازیتوب د هغه ورور او د کوچیانو چارو د انسجام عمومي رییس استاد حبیب الرحمن د جمهوررییس او ټولو له غمشریکۍ څخه په مننې وویل، موږ له هیڅا سره کومه شخصي ستونزه نه لرو او خومره قرباني مو چې ورکړې دا د نظام د بقا او د وطن د سرلوړۍ لپاره دي او زموږ د وطنپالنې اړتیاې په همدغې پاوړې وې. وروسته جمهوررییس غني تر نظامي ټوپ پورې د شهید برید جنرال حاجي عبدالغفار احمدزي د جنازې د لېږد په مراسمو کې چې د هیواد په درې رنګه بیرغ پوښلې وه او د لښکرو قطعي منسوبینو په څېلو اوږو لېږدوله، ملتیا وکړه

په هر صورت له موقت حکومت ...

جوړېږي ! حال دا چې د ولسمشر غني په خبره په افغانستان کې ثبات یوازې د ولسواکو حکومتونو په پیاوړتیا او غښتلتیا سره منځته راتلی شي. ولسمشر زیاته کړې که افغانستان د خلکو په رایه منتخب نظام ونه لري نو هیواد کې ثبات نه شي راتلی دا په داسې حال کې ده چې د سولې د خبرو په لومړیو پړاوونو د ولسمشر غني د ملي امنیت شورا سلاکار حمدالله محب هم د زلمي خلیلزاد د مذاکراتو له طرز څخه اندېښنه څرګنده کړې وه او زیاته کړې یې وه، نوموړی د سولې مذاکرات داسې مخته وړي چې ترې معلومېږي دی د یوې معاملې په لټه کې دی. بلخوا په دې وروستیو کې داسې ګنګوسې دي چې، د حنیف اتمر د ټاکنیز ټیم غړی عمر زاخېلوال او د بهرنیو چارو وزارت پخوانی سیاسي مرستیال د موقت حکومت د جوړېدو لپاره هڅې کوي او حامد کرزي د دغې خبرې ملاتړ کوي. د ازګ یوې سرچینې ویلي، کله چې مایک پومپیو افغانستان ته په ناڅاپي سفر راغلی، نو له مشرانو سره یې په غونډه کې حامد کرزي دا خبره وړاندې که چېرې موقت حکومت جوړ شي

طالبانو په وردګو کې د سویډن کمېټې ...

په اعلامیه کې ویلي، په دغه ولایت کې یې ۷۷ مرکزونه لرل خو په شپږو ولسوالیو کې د طالبانو دګواښ له کبله خپل ۴۲ مرکزونه تړي. له دغو روغتیایي مرکزونو له د ورځې ۵۷ زره کسان د سخو او ماشومانو په شمول د درملنې خدمتونه تر لاسه کوي. په افغانستان کې د سویډن کمېټې مشره سونې مانس وایي، د روغتیایي خدماتو بندول په ښکاره له بشري حقونو څخه د طالبانو د سرغړونې په معنا دي. طالبانو لا په دې اړه سیناوی نه دی کړی، خو دغې ډلې تر دې وړاندې هم د هیواد په ګڼو سیمو کې روغتیايي مرکزونه تړلي او بیا یې یا د عملیاتو یا د فشارونو په نتیجه کې د بیا فعالیت اجازه ورکړې ده

((د افغانستان له ځنګلونو داعش ړله ...

دا د پاکستان مشنې ده، چې د افغانستان د ورانولو او بربادۍ لپاره د داعش او ترهګر او بیا هم د طالب په جامه کې راځي او د ځنګلونو د قاچاق نسرخیک د افغانستان د ېرمخنګ او سوکالۍ مخنیوی کوي، ولسمشر غني هم یوه ترکي تلویزیون ته په مرکه کې ویلي، چې پاکستان له هم له افغانستان سره په مخامخ نااعلام شوې جګړه بوخت دی.

ولسمشر غني د سعودي له شهزاده سره پر دوه اړخیزې همکارۍ خبرې کړې

ولسمشر له محمد بن سلمان سره په ټیلفوني تماس کې د سولې لپاره د سعودي پر رول، امنیتي مسایلو، تروریزم ضد جګړه او د سعودي عربستان بازارونو ته د افغاني تولیداتو په برخه کې د ځنډونو ولړې کولو په اړه خبرې کړې دي

ولسمشر غني د سعودي عربستان له شهزاده او ولیعهد محمد بن سلمان سره په افغانستان کې د سولې لپاره ترسره شوې هڅو او دې په اړه خبرې شوي، خبرپاڼه کې راغلي، ولسمشر دې شپې په ماښام له محمد بن سلمان سره ټیلفوني تماس نیولی ورسره یې د سولې لپاره د سعودي پر رول، امنیتي مسایلو، تروریزم ضد جګړه او د سعودي عربستان بازارونو ته د افغاني تولیداتو په برخه کې د ځنډونو لرې کولو په اړه خبرې کړې دي ولسمشر دغه راز له شهزاده بن سلمان سره په سیمه ییز اقتصادي اتصال کې د سعودي عربستان په رول هم ټینګار کړی سعودي عربستان هغه هیواد دی چې د افغانانو په مشرۍ، او مالکیت یې د سولې له پروسې ملاتړ کړی خو ورسره په ځنګ کې داسې هم ویل کېږي چې سعودي د پاکستان په خبر له ترهګرو ډلو څخه قوي ملاتړ کوي، خو دواړو هیوادونو بیا تل دا تورونه رد کړي دي

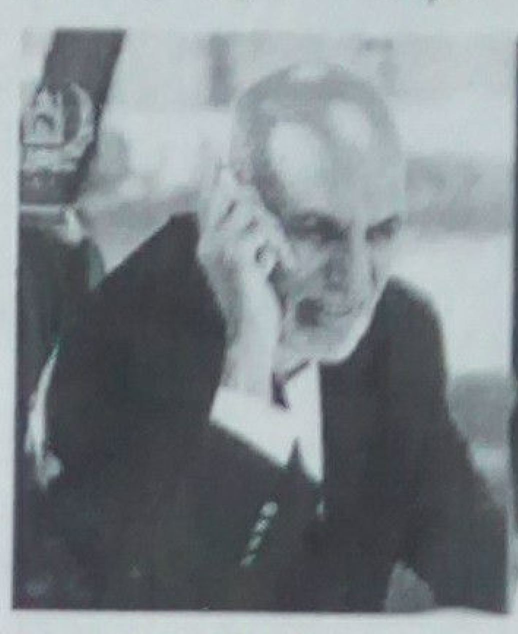

سیما سمر تر ۱۸ کلونو وروسته له دندې لرې شوه

د ولسمشرۍ ماڼۍ یوې معتبرې سرچینې ویلي، چې د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کمېسیون مشره ډاکټره سیما سمر له دندې لرې شوې ده. دغه سرچینې پرون امریکا غږ ته ویلي، چې اوس یې په ځای بل څوک معرفي شي. دا په داسې حال کې ده چې، افغان ولسمشر محمد اشرف غني، عبدالله عبدالله، سرور دانش، لوی څارنوال او د افغانستان قاضي القضات څه موده مخکې له څو تنو سره د بشري حقونو د خپلواک کمېسیون د کمېشنرۍ لپاره مرکې کړې دي. سیما سمر له شاوخوا اتلسو کلونو راپدېخوا د افغانستان د بشري حقونو د خپلواک کمېسیون مشره وه

هیڅ ترهګر به سرپورته کولو...

کانګرس ته په راپور کې ویلي چې داعش ډلې په افغانستان کې فعالیتونه پراخ کړي او زیاتې سیمې یې ولکه کړې دي، خو د ملي دفاع وزارت ویاند روح الله احمدزي بیا ویلي افغان ځواکونو د ترهګرو د فعالیت سیمې پر دوی تنګې کړې دي. نوموړي دغه راز زیاته کړه، افغان ځواکونو اوس د لوبو لارو د امنیت په خوندیتوب کې هم بریا ترلاسه کړې او ګڼې لویې لارې یې پرانیستې دي

حکومت د ملکي تلفاتو د مخنیوي ګډه کمېټه جوړه کړه

ملي امنیت شورا، د عملیاتو د څار او د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره د امنیتي ارګانو ګډه کمېټه جوړه کړه. د ملي امنیت شورا له خوا په دې تړاو رسنیو ته استول شوې خبرپاڼه کې راغلي، د دغې ځانګړې کمېټې په اړه پرېکړه د امنیتي بنسټونو رهبرۍ په غونډه کې شوې ده. خبرپاڼه د ملي امنیت شورا سلاکار حمدالله محب له قوله لیکي، حکومت د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره هر ډول ممکن ګامونه اخلي، خو طالبان بیا برعکس له ملکي وګړو څخه د سپر په توګه استفاده کوي او په بې‌احساسي ډول ملکي سیمې تر بریدونو لاندې نیسي. دا په داسې حال کې ده چې په دې وروستیو کې د ځانګړو ځواکونو او هوايي عملیاتو له کبله په بغلان، وردګو، لوګر او ارزګان کې د ملکي تلفاتو د اوښتو ادعاوې شوې دي. بلخوا د طالبانو له خوا په زابل، غور او کندهار کې د توغندیز برید او سرک غاړې ماین چاودنو کې د درنو ملکي تلفاتو راپورونه راغلي دي همدا راز په کابل او غزنې کې وروستیو بریدونو هم ډېر کسان ووژل چې د طالبانو په لاسونو اړوند دې. کابل کې د یوناما دفتر له بېکیلو لوړیو وروسته په دې ترڅو اسکه نه ده. وروسته په لسګونه چنده زیات ملکیان په کې زخمي شوي دي. په دې تړاو تېره ورځ په افغانستان کې د یوناما دفتر له بېکیلو لوړیو وغوښتل چې ملکي تلفات صفر کړي. دغه راز یې پر طالبانو غږ وکړ چې ښاغلي سرک د غاړې ماینونه ونه ښندي او ناقانونه وسلې دي چې اکثره تاوان یې ملکیانو ته اوړي

د سولې احتمالي هوکړه، پر ولسمشریزو ټاکنو اغېز...

چې د ارګ پر رسمي فیسبوک پاڼه خپره شوې، ساقلي غني زیاته کړې: «انتخابات مهم دي. ځکه انتخابات د اساسي قانون له مخې یو ضروري پروسه ده او د افغانستان راتلونکی ولسمشر هغه کس دی چې بیل څوک باید د سولې لپاره واک ولري، ځکه سوله سختې پرېکړې، سختې چارې او ملي هوایي او باید وکولی شي چې اړونه یې د افغانستان پر خلکو ومني.» ولسمشر غني پهٔدې مرکه کې د موقت حکومت اوازې بې معنا وبللې. نوموړي همدارنګه له طالبانو سره د سولې د چوکاټ په اړه وویل چې د دې ډلې امارت د افغانستان خلکو منلی نه و. بلکې په زور پرې تحمیل شوی و او د ساقلي غني په وینا سوله باید د جمهوریت په چوکاټ کې وي نه د امارت له «لي ار لي» شبکې سره په دې مرکه کې ولسمشر محمداشرف غني په دوو پړاوونو کې د سولې پر هوکړه ټینګار وکړ. هغه وویل هیله‌مند دی چې ابتدايي توافق له انتخاباتو مخکې د سپټمبر تر لومړۍ نیټې پورې وشي ورسې به د نوموړي په وینا جامع هوکړه کېږي چې د افغان حکومت او طالبانو ترمنځ د مذاکراتو په نتیجه کې به ترلاسه کېږي او ورسې به عملي کېږي. د ولسمشر محمداشرف غني په وینا هر ډول سوله چې کېږي باید د افغانستان خلک یې د ملي شورا، لویې جرګې او بیا نوړلپوښتنې له لارې تأیید کړي. په همدې اوونۍ کې په کابل کې د امریکا سفیر جان بس له ازادۍ راډیو سره په مرکه کې ویلي وو، په افغانستان کې د جګړې ختمول د دوی لومړیتوب دی، خو زیاته یې کړه، دوی په عین حال کې د ولسمشرۍ د انتخاباتو چمتووالی لپاره د انتخاباتو له خپلواک کمېسیون سره مرستې ته هم دوام ورکوي. د جان بس په وینا ممکنه ده چې دواړه پروسې څوا په څوا مخ ته بوړول شي. د ترکیې له تي ار تي تلویزیون سره پهٔدې مرکه کې ولسمشر محمداشرف غني د پاکستان په اړه وویل، هغه هیواد ته به خپل وروستي سفر کې چې له پاکستاني چارواکو سره د مخامخ خبرو پر مهال د افغانستان په اړه د هغوی په لید لوري کې د بدلون نیت درک کړی. ولسمشر غني وویل، د پاکستان په دولت کې په لوړه کچه د لیدلوري بدلون پهٔدې معنی لګېدلی چې هغه په منطقي کچه هم د افغانستان په اړه لیدلوری بدل شوی. د نوموړي په وینا لا هم پاکستان د افغانستان خلاف په مخامخ نااعلام شوې جګړه کې ښکېل دی.

ګرځنده ګډه

د دولتي ورځپاڼو رییس فرید احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰	شاولي قرار
مشر مسوول احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ / ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰	سیدیوسف شریفي / رفیع الله رووني
مسوول سکرتر شیرمحمد نظري	۰۷۸۸۵۰۳۳۷۱	محمد یونس میاړ
ویرایش احمدشاه سحې	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵	میر مسجدي عزیزي / حبیب الرحمن ابراهیمي / همت الله امین زی

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Farid Ahmad Farhang , Head of Govt. Dailies

Editor -in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د ویش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۲۳۷

چاپځای د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library